

RESUM DE L'ESTUDI: L'ARXIU DELS CARMELITES DE BARCELONA ABANS DE 1348

Aquesta col·lecció de documents forma part de l'Arxiu dels Carmelites de Barcelona i tracta dels anys 1292 a 1348. Donada la seva importància per la història medieval, i per a facilitar la lectura de la introducció, creiem convenient començar amb un resum del nostre estudi, en el qual tractarem dels assumptes de més envergadura.

El sistema de classificació més normal per a un arxiu religiós medieval fou el de guardar els documents per temes organitzats alfabèticament. És probable que els Carmelites també adoptaren aquest sistema i que la documentació presentada aquí representa una de les seccions, la dels testaments i dels conflictes provocats pel seu contingut. Aquesta és l'única col·lecció de pergamins que es coneix de l'antic arxiu dels Carmelites de Barcelona per a l'època que comprèn els anys formatius de finals del segle XIII i principis del XIV.

En presentar aquesta col·lecció, la nostra intenció és la de situar-la cronològicament, no la de dar una relació completa de les activitats dels frares abans de la Pesta Negra, un estudi que tenim entre mans i que esperem publicar més endavant. Així, amb aquest fi mencionem alguns documents trobats fora de la col·lecció per a il·lustrar millor els problemes que tenien els carmelites i relacionar-los amb l'època.

La casa de Barcelona fou una de les primeres fundacions carmelitanes de la Corona d'Aragó. Fundada en 1292, arribà a tenir una posició important a la ciutat comptal, sobretot després de la Pesta Negra de 1348 quan els frares assistiren a la universitat, i alguns d'ells aconseguiren fer-se coneguts com a teòlegs de primera categoria.

El privilegi que concedí la Santa Seu a tots els ordres mendicants per a confessar, presidir funerals i enterrar els fidels, abans propietat exclusiva del clergat secular, inicià una època de conflicte sobre qui havia de percebre els beneficis econòmics associats a ells. Naturalment quan els Carmelites, situats a prop de l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona, començaren a tenir popularitat el rector nota que a alguns dels seus

parroquians els agrada més enterrar-se en el cementiri dels frares que en el de l'església parroquial, i reacciona en contra, negant la vigència del privilegi pontifici que tenien els Carmelites. Aquí incloïm un document que explica detalladament els motius d'aquest conflicte i la resolució que arribaren a fer després de molts anys de plets i arbitració. A més a més, la qüestió econòmica no es limitava als enterraments: al morir un ciutadà, feia el seu testament, deixant diners i terres als frares. Tant els hereus com l'església parroquial foren perjudicats per aquestes deixes, un assumpte conflictiu que es reflecteix en alguns dels documents presentats aquí i que es pot considerar un lloc comú en qualsevol estudi dels mendicants.

És evident que falten tots els documents relacionats amb la fundació del convent: donacions, vendes, privilegis i altres mostres d'iniciativa que ajudaren a establir el convent de Barcelona. No obstant, creiem que la col·lecció transcrita per primera vegada, i donada per perduda fins ara, contribueix a una comprensió dels ordes mendicants en general i, naturalment, dels carmelites en particular; sobretot, creiem que mostra algunes de les dificultats que els primers frares de Santa Maria del Carme tenien a l'establir-se a Barcelona. A la introducció parlem més detalladament d'aquestes dificultats i per a facilitar la lectura, incloïm també un petit resum de cada document, un apèndix i un índex de noms. Tot justament aquí, la nostra intenció ha estat la de fer assequible aquesta secció de l'Arxiu dels Carmelites de Barcelona i col·locar-la dintre del quadre de l'època.

THE BARCELONA CARMELITE ARCHIVES BEFORE 1348

Introduction

Until recently it was thought that the Carmelite Archives for the Barcelona house had been lost but it is now clear that many of the documents have survived and some, at least, are among certain unclassified material in the Crown of Aragon archives.¹ The present study

1. ACA. Barcelona. RC 603, f. 75v., 4 July, 1339.

is really an attempt to place in perspective the surviving records of the years up to the Black Death of 1348, bearing in mind that the extant documents are probably incomplete and therefore, at best, can only give a partial picture of the life of the early Carmelite friars.

The documents have obviously undergone a series of different classifications but the most persistent system appears to be an alpha-numeric one. If we turn to the 17th century cartulary for the Carmelite convent at Valls, it is possible to reach some tentative conclusions as to how a medieval Carmelite house arranged its records.² The Valls cartulary divides the material to be classified into several sections according to the subject matter treated, giving letters and numbers to indicate the position of a particular subject within the category to which it has been assigned. For instance the classification A.1 would represent the first document contained in the section dealing with foundations. This system seems to have been used in Montpellier too where an eighteenth century archivist has listed the documents extant at that time, although clearly these were not complete either, as they lack those pertaining to the early years of the convent.³ We have noticed that a similar classification was used by the Gerona Franciscan house and it would not be unreasonable to suppose that the alpha-numerical system of keeping an archival collection was widely used in the Middle Ages when the quantity of material to be preserved was significantly less than in later centuries.⁴ If this were indeed the case, the Barcelona Carmelite archives would merely be following established practice.

It is clear that the classification of archival documents reflects the emphasis of a particular collection and in the case of mendicant houses included sections devoted to donations, clauses from wills, foundations of chapels, sales and other related matters. If we take these to be typical, and they seem to correspond to documents found for medieval religious

2. Arxiu Històric de Valls. *Cartulari (Claricia dels Actes i renda del present convent de Nostra Señora del Carme de Valls*, escrit i treballat de ma de mi fra Angel Palau, doctor i mestre en Sancta Teologia, prior del dit convent, 1678.)

3. Archives Departementales de l'Hérault, Montpellier. *Inventaire General et Repertoire* den Silvea contenua Dana (licenciada) archivera de oro RRPP - de la Ville de Montpellier, fait le mois d'août 1778, plus anciens actes des chapitres 1287.

4. See Jill R. Webster. «Col·lecció de documents del convent de Sant Francesc de Girona (1224–1399)». *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*. XXVIII (1985–1986), which is to be continued in the two subsequent volumes.

houses, it is clear that the documents we have transcribed here could not possibly represent the entire collection of records for the house between 1292 and 1348.

Furthermore, the majority of these documents seem to concern matters of controversy, be they the longstanding conflict with the church of Santa Maria del Pi or the problems with the heirs of Guillem Moneder or Dona Esclarmonda. Documents referring to the original donation or sale of land to the Carmelites are not included, nor is there any reference to the foundation of the house or to its internal organization, chapter meetings or other similar gatherings. Indeed most of the extant material refers to matters which had to be taken to arbitration or which in some way required the services of a notary. This suggests to us that for the most part, the documents one-sidedly have survived were probably contained in two sections mainly concerned with wills and disputes.

Fortunately, the royal documents, contemporary wills and municipal records in some cases mitigate or extend this legalistic view of the friars, although in others they seem to reinforce what can only be regarded as a one-sided view of medieval Carmelite life.

Our aim here is to present the extant documents from the Carmelite Archives, not to discuss at length the activities of the Carmelites during the period before 1348. However, in order to understand the relevance of the matters discussed to life in Barcelona in the first half of the fourteenth century, we have thought it helpful to include some supplementary material. From this it will be obvious that the Barcelona house grew from a handful of friars in 1292 to at least double that number at the time of the Black Death. Not until after the effects of the epidemic had abated were the Barcelona Carmelites really to achieve their greatest potential and become leading theologians, participating actively in university life.

The Carmelite house at Barcelona was one of the earliest to be established south of the Pyrenees. The first reference to the intention of the Order to build a convent dedicated to the Blessed Virgin Mary dates from October, 1291 and is contained in a letter from James II to the worthy citizens of Lérida.⁵ It is not until June, 1292 that we know for certain that their hopes were fulfilled, although we cannot be sure that the building had not been acquired earlier that same year.⁶ Fr. Joan de Mont, Fr. Pere

5. v. Jill R. Webster, «Early Carmelite foundations», *Carmelus*, Rome, 1985 (32), pp. 169 *et seqs.*, for the period between 1291 and 1294.

6. *Idem*, p. 169.

Mir and Fr. Francesc Oliver apparently took possession of land known as *Hort dels lladoners*, situated outside the walls of the city, from the *Consellers* of Barcelona two months later.⁷ On this land they were to build their convent and chapel and it is interesting to note that from 1339 onwards the Carmelite house is described as being *in burgo*, showing that the city of Barcelona had grown to include the land previously described as outside the walls.⁸ By 1293 they had obviously acquired sufficient support from their contemporaries to pose a threat to the Rector of the Church of Santa Maria del Pi, Jaume de Olorda, who in September, 1293 went to the Carmelite house, accompanied by a band of armed men, and stole property from the friars, insulting them at the same time.⁹ As might be expected the Carmelites appealed to the King to help them obtain redress, as the Order from its inception in the realms of Aragon was under royal protection. Prince Peter writes to the Bishop of Barcelona (the Franciscan, Bernat Peregrí) reminding him that the friars have a special privilege from the Pope and that he must see that the Rector and his supporters return the goods they stole from the convent. It would seem that this was to they stole from the convent. It would seem that this was to mark the beginning of a dispute between the friars and the Rector of the Church of Santa Maria del Pi, which was to last for at least a quarter of a century. The Rector contested the right of the Carmelites to hear confessions, hold funerals and bury the parishioners of his church in their cemetery, choosing to overlook or deny the validity of the papal privileges granted to the Carmelites. It is clear from the final judgment on this matter that the friars too were not entirely blameless, as they frequently refused to produce the papal bull which confirmed the privilege, preferring to rely on verbal assertions which, as might be expected, merely angered the already incensed Rector.

The first document in our collection shows that the Bishop of Barcelona, a mendicant himself, had excommunicated the Carmelites. It is not impossible that in addition to protecting the rights of the clergy under his jurisdiction, he too resented the intrusion of the Carmelites, for up to the time of their arrival in Barcelona, the Franciscans and Domini-

7. ACA, Barcelona, RC 89, f. 2v., 3 September, 1293.

8. See Doc 14.

9. See Josefina Mutge Vives, *La ciudad de Barcelona durante el reinado de Alfonso el benigno (1327-1336)*, C.S.I.C., Madrid/Barcelona, 1987, p. 260.

cans had enjoyed an unrivalled popularity together with the economic benefits which bequests, donations and royal favour made available to them.

In October 1293 Fr. Bernat de Manlleu, then Prior of the Barcelona house, complains to Bishop Bernat of the wrong done to the house when, contrary to the privileges granted to the Order by Pope Gregory X, they are forbidden to have an oratory, an altar or bells and at the Bishop's orders must demolish those they have at that time. The document of 1293 informs us that the Bishop has not only excommunicated the friars but had that excommunication read out publicly in churches of the Diocese of Barcelona on several Sundays and feast-days, claiming that he is acting in accordance with the constitutions promulgated by the Council of Tarragona. A similar problem seems to have arisen in 1307 when Dominicans, Franciscans and Carmelites were placed under interdict.¹⁰ We know from the documentation we have consulted concerning the Franciscans during the first decade of the fourteenth century that conflicts between the Diocese and the friars were a source of constant litigation and were never resolved to the complete satisfaction of the parties concerned. The basic problem remained: the friars were receiving fees for their services which prior to the thirteenth century were the exclusive right of the parish priest. Faced with an everdecreasing income from these sources, the secular clergy reacted violently against those whom they regarded as responsible for their economic difficulties.

We must turn to another and much longer document to understand the intricacies of the problem. The conflicts which were apparent in 1293 and 1307 are still unresolved in 1316. The Bishop of Barcelona's action in 1293 was merely the tip of the iceberg as far as relations between the friars and the secular clergy of the diocese of Barcelona were concerned. The arbitration judgement of 1316 preserved from the Carmelite archives sets out in detail the causes of the dispute between the Rector of Santa Maria del Pi and the Carmelites and although it explains the way in which the Church of Santa Maria and the friars have acted over a twenty year

10. ADB, Barcelona, *Communium*, I, f. 82, 14 November, 1307. There were thirteen Carmelites placed under interdict, including the Prior whose name is not given. The other friars were Fr. Tomas de Perpinyà, Fr. Guillem Porcell, Fr. Bernat de Melló, Fr. Arnau de Argilagues, Fr. Arnau Sagarra, Fr. Jaume de Terrers, Fr. Joan Porcell, Fr. Garriola, Fr. Pere Alamany, Fr. Ramon Tallars, Fr. Pere de Sant Feliu and Fr. Berenguer de Montoliu.

period, that is from the time the animosity between the two first broke out, it purports to be the final settlement of the dispute.¹¹

The second document in our collection refers to the legacy of Pere de Cervera by which the convent is to instal a lamp in the Church which is to burn in perpetuity. This must have been one of many such bequests although the Carmelite archives clearly have not kept all the relevant documents. All the same, even within the twenty documents preserved before 1348, there are several instances of citizens who provided money for the establishment of a lamp to burn in perpetuity in the Carmelite church. This, like the foundations of an altar, the institution of a benefice in a cathedral or the provision of money for a chapel was one of the many expressions of medieval piety.

After 1294 there are no documents preserved by the Carmelites until 1315 but from the wills preserved in Barcelona cathedral and in the convent of Sant Pere de les Puelles, we know that the Carmelites enjoyed the popularity of the Franciscans and Dominicans, albeit to a somewhat lesser degree, and consequently received a number of testamentary bequests.¹²

It is often difficult to determine how many friars lived in a medieval convent, especially in the late thirteenth century when many were not ordained and therefore appeared with less frequency in official documents. In 1292 we know that there were at least three Carmelites resident in the Barcelona house but it would be reasonable to suppose that the inclusion of lay friars would have brought that number to about ten. From the long document explaining the details of the settlement between the Rector of Santa Maria del Pi and the Carmelites we know that there were at least nine ordained and two lay friars in the Barcelona house in 1316.¹³ By the 1320s this number had probably doubled or even tripled giving a total number of religious in the Carmelite house of between twenty and thirty, according to the year and the season.¹⁴ It was customary for visiting friars to be present on major feast days such as Christmas or Easter, precisely

11. See Document 4.

12. These are frequently small amounts and represent part of a formal pattern of giving to all convents and parish churches in an area.

13. See Document 4.

14. Useful evidence in this regard is to be found in the royal accounts which frequently refer to special alms given to religious orders on a special feast day. Thus we have the following data, all from the ACA, Barcelona:

the days when the King gave special alms and the total amounts given might have taken into account the presence of visitors. However, if we are to judge by the practice in Majorca which is well-documented, it is clear that the Carmelites had far fewer visitors on any major festival than the Dominicans or Franciscans, and indeed at times appear to have had no additions to their house.¹⁵ All the same the Barcelona house must have been regarded as well-established by September, 1323 when the King stayed there and, as was frequently the case on such occasions, damage was done to the Carmelite property by his retinue, a fact Jaume II acknowledged and for which he gave recompense to the friars a year later.¹⁶ The Royal accounts confirm that a General Chapter of the Order was held in Barcelona in 1327, and that the King, as was his custom, helped the friars to meet the additional expense placed on them by the presence of their confrères from elsewhere.¹⁷

Certainly by the beginning of the reign of Alfonso III the Carmelites were both popular and influential in Barcelona. We know that the process of building the convent and its appurtenances was both slow and fraught with difficulties. Those whose houses and gardens adjoined the Carmelites were to contest the friars right to expropriate their property to enlarge the convent. In such cases the Carmelites were forced once

RP 559, f. 91, 1 June, 1321 30 sous.

RP 289, f. 42, 1 February 1322 [1323], 25 sous.

RP 290, f. 41v, 1 August, 1323 27 sous.

RP 292, f. 101v, 1 December, 1325 20 sous.

RP 293, f. 93, 1 May, 1326, 28 sous; f. 110, 1 June, 1326, 28 sous.

RP 294, f. 45, 1 August 1326 28 sous; 1 December, 1326.

RP 295, f. 36, 1 January, 1326 [1327] 27 sous; f. 103, 1 June, 1327, 28 sous, also f. 100v 1 June, 1327, 500 sous for General Chapter in Barcelona (*qui ara deu celebrar*).

RC 296, f. 57, 1 September, 1327 28 sous; f. 70, 1 October, 1327 28 sous; f. 84v, 18 sous.

To interpret these amounts we have to look at other documents where the rate per friar is stated, usually eight or nine *diners* each, although by the 1330s 12 *diners* was often paid. This is almost certainly the case here as the numbers in the Barcelona house which was probably the largest in Catalonia could well have been between twenty and thirty at this time. Other royal gifts during this period include ACA, Barcelona, RC 384, ff. 242–243v, 15 October, 1321 50 sous; RC 385, ff. 83v–84v, 6 February, 1321 [1322], 40 sous; RC 302, f. 132, 13 April, 1324 2,000 sous for work begun in their house for the General Chapter; RC 303, f. 148v., 19 February, 1326 [1327] 500 Barcelona sous for the General Chapter.

15. See Jill R. Webster, 'The Carmelites in Majorca', *Carmelus*, 34 (1987), p. 104 *et seqs.*

16. ACA, Barcelona, RC 302, f. 193, 6 November, 1324.

17. See note 14.

more to make representation to the King who would appoint two or three worthy citizens to appraise the property in question and determine the fair market price, and it would be this price which the friars would have to pay; the citizen, however, had no choice in the matter as he was forced to obey the King and sell his house and lands to the Carmelites. Not all citizens were prepared to comply with these decisions, for we learn from Alfons III's letter to the *batlle* of Barcelona in 1335 that Guillem and Pere Riera have refused to sell their property to the Carmelites for a just price, and must be compelled to do so as it has been appraised and the friars need it to complete their church.¹⁸

It is clear that the threat of expropriation hung over the citizens constantly, as once again in 1346 the Carmelites were in a position to enlarge the convent even further and request permission from the King to buy up the property next to their house for a total of 20,000 sous. Reading between the lines, we wonder whether the neighbours were demanding an extortionate price to prevent the Carmelites from expropriating their houses.¹⁹ Perhaps they, like the Riera family, were unwilling to relinquish their property for the sum the friars were prepared to pay. The King orders two worthy citizens to be appointed to evaluate the property so that the friars can buy it for a sum not exceeding 20,000 sous! The Governor of Barcelona is told to see that this is done.

These were not the only families who felt threatened as the Carmelites gradually extended their property and prevented public access to their garden. As early as 1318 Bertran de Seva, a *jurisperitus* of Barcelona, is asked to look into the conflict between the Carmelites and the executors of the will of Dona Esclarmonda.²⁰ The matter in dispute concerned the enclosure by the Carmelites of a garden which had come into their possession through the purchase of an adjoining property. It was not clear whether in fact they were entitled to do this and the documents extant from the Carmelite archives and reproduced here show that many years were to pass before the provisions of Dona Esclarmonda's will were finally implemented.

It was inevitable that the Carmelites should come into conflict with their neighbours: some of the trades carried on in the vicinity of the

18. Josefa Mutge Vives, *Op. cit.*, p. 261.

19. ACA, Barcelona, RC 882, f. 101v, 9 November, 1346.

20. See Document 8.

convent were noisy and disturbed the friars at prayer or in meditation; some citizens behaved in a manner inconsistent with public decency and these were the subject of frequent appeals to the King by the friars. For instance, the recurring nature of these problems is emphasized in the King's letter to his Vicar, Pere de Fiveller, to whom he has written earlier ordering that the Jews and Sarracens who work on Christian festivals be made to stop because the noise they make is disturbing the faithful who attend the religious services in Barcelona churches, among them the church of the Carmelites.²¹ A further letter from the King to the Vicar of Barcelona refers to the annoyance caused by the prostitutes who frequent the street known as d'En Rovira, adjoining the Carmelite convent.²²

The documents we reproduce here frequently refer to the Rovira family as neighbours and supporters of the Carmelites but it is apparent that by 1339 the neighbourhood close to the convent had deteriorated somewhat, possibly in part due to the presence of the friars who, because they attracted large crowds to their church, also attracted undesirable elements who regarded the increased traffic as beneficial to their trade. Throughout the years preceding the Black Death appeals were made to the King by the various mendicant orders asking him to order the prostitutes to move to other areas of the town but invariably they returned to the vicinity of the convents where the crowds ensured them a profitable business.

From this it is clear that most of the surviving documents from the Carmelite Archives refer to matters which either concern the dispute with the parish church of Santa Maria del Pi or the relationships between the Carmelites and their immediate neighbours such as the Moneder and Rovira families. Extant royal documents and contemporary wills help to complete part of the picture by emphasising the fact that although the two largest mendicant orders, the Dominicans and Franciscans, were the most frequent beneficiaries and were employed more often as royal emissaries, the Carmelites also enjoyed a measure of popularity which increased as the fourteenth century drew to a close.

We are not surprised then that in 1346 they have acquired sufficient support and the economic wherewithal to plan the building of a new

21. ACA, Barcelona, RC 612, f. 159v., 6 March, 1341 [1342].

22. ACA, Barcelona, RC 603, f. 75v., 4 July, 1339.

convent in Barcelona in honour of Blessed Margaret for their sister Order, the Carmelite nuns.²³ It is curious, however, that no further evidence has emerged to suggest that the building for the nuns was ever completed or indeed that the sister order was established in Barcelona before the Black Death.

We hope that this brief introduction to the documents is sufficient to emphasize the very real progress the Carmelites made from the few friars who established the convent in 1292 to the twenty or thirty who inhabited it in the 1320s, thus laying the foundations for future theological studies and an assured future. It would be interesting to see whether the Black Death affected the Carmelites to the extent it did other Barcelona citizens but this is beyond the scope of our study. Certainly, if a large number of friars died from the epidemic, the Order very quickly recovered and enjoyed relative prosperity in the late fourteenth century and a renown which is remembered today.

Transcriptions of the documents: We have numbered the documents chronologically but alongside the number in our collection, we have given in parenthesis the alpha-numeric classification found on the reverse side of the parchment followed by the measurement of that document. The brief description, where applicable, gives names in Catalan and a full index of all names appearing in the documents follows the Appendix. To facilitate reading of the documents rather than give manuscript readings in footnotes, we have given them in brackets beside a word where the form we have chosen differs from the original. We have underlined non-Latin words and placed within parenthesis those which refer to the popular name of a place or street. In reproducing the documents from the Carmelite Archives we have followed the C.S.I.C. (1944) norms for the transcription of medieval Latin documents but in order to maintain consistency and clarity have regularized the use of i, j and y as i, and used c where t might seem more correct, in accordance with the majority practice of the scribes. We have also regularized the use of single and double letters, making use of round brackets to indicate that a letter existing in the original should more correctly be omitted. Square brackets have been used to denote the insertion of a letter not in the

23. ACA, Barcelona, RC 1310, f. 74v., 7 November, 1346. We have included this document at the end of the Documental Appendix.

original. In some cases where variant spellings are present in the same document, we have chosen the form most frequently used.

In all we have attempted to present the documents in a way which will facilitate the reader's task.

JILL R. WEBSTER
St. Michael's College
University of Toronto

APPENDIX OF DOCUMENTS

DOCUMENTS FROM THE ARCHIVES OF THE BARCELONA CARMELITE HOUSE.

Doc. 1 (D. 185) 12 October, 1293. Original Parchment 44,3 X 56. Fr. Bernat de Manlleu, on behalf of the Carmelites, appeals the excommunication of the friars by the Bishop of Barcelona.

Noverint universi quod die lune, scilicet quarto Idus Octobre, anno Domini millesimo ducentesimo nonagento tercio circa vesperos, in presencia mei, Bernardi Ferrarii, scripturis iurati sub Stephano de Podio, notario publico, Barchinone, et testium subscriptorum, frater Bernardus de Manleu asserens se priorem Sancte Marie de Carmelio suburbii Barchinone, obtulit et presentavit et per me scriptorem legi fecit intus palacium episcopale Barchinone reverendo in Christo patri domino fratri Bernardo. Dei gracia episcopo Barchinone quandam cedulam papiream cuius tenor talis est:

Coram vobis reverendo et discreto religiosoque patre ac domino domino fratre Bernardo, divina miseratione episcopo Barchinone, propono ego, frater Bernardus de Manleuo, prior domus ordinis Sancte Marie de Carmelio in suburbio Barchinone site, nomine meo et aliorum fratrum sociorum meorum in domo predicta, quod vos, reverende pater, gravistis, travatis seu gravare interditi verboreneus literatorie et de facto me et alios fratres dicte domus ordinis antedicti ex eo, videlicet quare cum ego, nomine antedicto, ostenderim et proposuerim coram vobis legitimas rationes atque causas quominus vos, dicte pater, potestis nec debetis me vel alios fratres dicte domus prohibere nec habeamus in domo nostra oratorium et altare cum campanili sive squilla cum a domino Papa Gregorio X et a Curia Romana sit nobis licitum et concessum atque permissum, ut patet in privilegio su concessione a nobis seu ordine nostro elicitis et obentis, de quo sumus in continenti parati vobis fidem facere pleniorum, iniunxistis nobis per literas vestras quatenus oratorium et altare et campanile dirruere et campanam infra octo dies remove curaremus alioquin cominati, fuistis nobis quod ex tunc in nos et omnes fratres in dicta domo existentes in scriptis litteratoriis, excomunicacionis sentenciam promulgastis et auctoritate constitutionis Sacri Consilii Terrachone nos excomunicatos publice nunciastis et fuistis cominati nos facere nunciari excomunicatos publice per civitatem et dioceslis Barchinone singulis diebus domenicis et festivis. Quodquidem domine

salva vestra reverencia et honore fecistis sine cause cognocione et nullo iuris ordine observato quod fieri non potuit nec debuit secundum canonicas sanciones et hec et alia que contra nos et domum nostram fecistis seu fieri permisistis, reputamus ad gravamina manifesta. Et licet vos, dicte domine episcope, dixissetis michi, dicto fratri Bernardo de Manleuo quod docerem de gravaminibus meis et quod eratis parati revocare ipsa gravamina si nobis aliqua fecissetis vos nichilominus ad predictam contra nos indebite, ut credimus prepetrastis decentes quod appellacioni iam per nos semel facte a processu vestro non deferebatis cui deferre debuistis et debetis ob reverenciam domini Pape et Sacrosancte Curie Romane et reacionibus per me, dictum fratrem Bernardum de Manleu, proponitis et eciam proponendis, unde cum non debeant nasci iniurie unde iura nascuntur; et vos, domine episcope, de Beatis semper procedere iurid ordine mediante vos, ex parte omnipotens Dei et Beate Marie, matris eius, virginis gloriose et apostolorum Petri et Pauli et domini Pape et Curie Romane et venerabilium dominorum cardinalium, requirimus et [h]ortamur quatenus processum et mandatum per vos, nobis factum de Beatis celeriter revocare, cum illud feceritis in nostri preiudicium et gravamen non modicum detrimentum. Ego enim, nomine meo et dictorum fratrum consortium meorum et ordinis antedicti sum paratus et me effero cum effectu vobis et cuilibet querelanti de premissis facere iusticie complementum et firmo ius nunc ut ex tunc cum necesse fuerit prossequi ius et proponere legitimas causas et excepciones et defensiones quibus evidentissime apparebit nos debere et posse habere oratorium in quo missas sollempniter celebremus et alia que hiis fore necessaria dinoscuntur. Si autem vos, dicte domine episcope, dictum gravamen nolueritis revocare vel ius a nobis nolueritis recipere, quod non credo, nunc et ex tunc dominum Deum et Beatam Virginem, matrem eius et Beatos apostolos Petrum et Paulum dominumque Papam seu eius vices gerentes et Romanam Curiam et cet[er]um venerabilem cardinalium appellamus, ponentes nos et dictam domum et altare et campanile ibi constructa et squillam et omnia alia ad ea pertinencia sub proteccionem eorum et guidatico speciali et instans (ms. instanter) et sepe et sepius apostolos petimus. Ratificantes eciam appellacionem quam iam emisimus de predictis et in ea nichilominus persistentes, et petimus de predictis fieri publicum instrumentum.

Et domunus episcopus in continenti respondit quod ipse iam assignaverat pluries (Ms. plueres) terminum fratri Bernardo de Manleu ad proponendum et hostendum provilegia siqua habet a Sede apostolica quibus liceat eis construere oratoria et campanam, ibi ponere sine licencia et assensu diocesani, et dictus frater Bernardus de Manleu pluries requisitus novit hostendere et nunc eciam requisitus per dominum episcopum ostendere non vult, licet dictus frater Bernardus de Manleu assererat se habere privilegia et dixit se paratum facere fidem de privilegiis, non fecit neque facit legitime requisitus per dictum dominum episcopum. Propter quod dominus episcopus ob contumaciam dicti fratris Bernardi de Manleuo et aliorum fratrum predictorum recte processit contra dictum fratrem Bernardum de Manleuo legitima amonicione permissa et de

consilio sapientum, ut patet per processum factum iuris ordine observato presertim quia die prefixa dicto fratri Bernardo, per sominum episcopum ad docendum de gravaminibus qui asserabat se gravatum, ab ipso domino episcopo nullam iustam causam assignavit. Idem frater Bernardus nec aliquas legitimas rationes nec adhuc eciam assignare vult persistit in malicia sua nullas iustas rationes assignando. Propter quas dominus episcopus desistere de Beat a processu facto contra dictum fratrem Bernardum et alios fratres domus predicte; et ideo dominus episcopus persistit in processu facto per eum et in excommunicacionis sententia per eum lata et in denunciacione excommunicacionis auctoritate Constitucionis Sacri Consilii Terrachone contra dictum fratrem Bernardum et alios fratres predictos nec defert appellacioni frivole ultimo interposite per dictum fratrem Bernardum ad Sedem apostolicam. Est tamen paratus concedere apostolos (Ms. apostolas) in quibus causis inserit quare non defert appellacioni. Verum tamem (Ms. verumpen) quare nunc frater Bernardus de Manleuo dixisset se paratum facere comlementum iuris in continenti dicto domino episcopo et cuilibet querelanti de se et firmare in posse dicti domini episcopi est paratus recipere idem dominus episcopus firmam iuris predictam a dicto fratre Bernardo et ei iudicem idoneum assignare. Et si predicta vluerit facere dictus frater Bernardus cum effectu secundem quod obtulit se facturum est paratus domunus episcopus in hoc causa revocare processum factum contra dictum fratrem Bernardum ut de iure fuerit faciendum.

Acta sunt hec die et anno et hora et loco predictis. Presentibus testibus Raimundo de Nagera, precentor Barchinone, Guillermo Taraf(f)a, officiali Barchinone, Petro Ollarii, canonico Barchinone, Guillermo de Terminis, Petro Mager et Bernardo Ferrarii. Item: dicta eadem die lune circa ocasum solis dictus frater Bernardus de Manleu in presencia mei dicti Bernardi Ferrarii et testium subscriptorum obtulit et presentavit et per me dictum scriptorem legi fecit dicto domino episcopo in dicto palacio suo quandam cedulam paiream cuius tenor talis est:

Coram vobis, domino fratre Bernardo, episcopo Barchinone, dicit et proponit frater Bernardus de Manleuo, prior domus Sancte Marie de Carmelio suburbii civitatis Barchinone quod ipse est paratus docere de suis privilegiis coram iudice vestro cum incidenter agatur de privilegiis eorum et suplicat quod interim non procedatur aliter contra eum vel domum predictam. Cum ipse paratus sit stare cognicioni iudicis supradicti et facere quod iusticia suadebit. Et si aliter vos procederetis vel procedi faceretis durante cognicione ad dirruccionem dicti altaris vel dicti campanilis, quod non credit, persistit in appellacione iam facta et iterum innovat eam et allegat pro causis gravaminum inter alias causas quare Papa Gregorius X in Consilio Lucdone ordinem predictum voluit residere et in suo statu eciam permanere. Et de hiis mandavit sibi fieri publicum instrumentum. Et dominus episcopus respondit quod non intendebat procedere contra dictum fratrem Bernardum de Manleuo vel alios fratres nisi quantum de iure procedendum erat.

Acta sunt hec die et anno predictis. presentibus testibus Ferrario de Olone, beneficiato in domo Sancte Anne, Guillermo de Terminis, Magistro Bernardo de Limona, phisico, et me dicto Bernardo Ferrarii, scriptore.

Signum: Stephani de Podio, notarii publici, Barchinone hec firmantis.

Signum: Bernardi Ferrarii, scriptoris iuratis sub Stephano de Podio, notario publico, Barchinone quare mandato dicti notarii predictis interfui et hec scribi feci et clausi com litteris rasis et emendatis in linea XVIIa ubi dicitur *fratrem* die et anno prefixe.

Doc. 2 (A. 862) 16 July, 1294 Original Parchment 32, 5 X 26, 5. Clause from the will of Pere de Cervera in which he gives a lamp to the convent.

Sit omnibus manifestum quod nos. Petrus de Cervaria, gratis et bono animo et spontanea voluntate et ex certa sciencia, attendentes quod de bonis temporalibus ea sola retinentur que pro Christi nomine et eius servicio impenduntur. Ideo ad honorem et laudem omnipotentis Dei et gloriosissime Marie, matris eius, pro remedio anime nostre et omnium fidelium defunctorum per nos et omnes nostros, presentes et futuros, statuimus in domo seu monasterio Sacte Marie del Carme, Barchinone, duas lampadas que die noctuque ardeant perpetuo et incessanter coram altari Beate Marie del Carme, Barchinone et nos de presenti, pro sustentacione ipsarum lampadarum et pro oleo earundem, damus et concedimus et assignamus ipsi domui seu monasterio Sancte Marie del Carme, Barchinone, imperpetuum et vobis, fratri Petro Rosselli, priori eiusdem domus, nomine eiusdem domus, recipienti quadraginta solidos monete Barchinone de terno quolibet anno censuales, habendos et recipiendos singulis annis in festo Sancti Michelis specialiter de illis centum solidos dicte monete quos homines castrorum nostrorum de Torano et de Saguda que habemus in diocesis Vicene nobis faciunt quolibet anno in ipso festo. Et generaliter super omnibus aliis redditibus, exitibus, proventibus, censibus et agrariis et aliis iuribus unversis que habemus et accipimus et habere et accipere debemus un terminis dictorum castrorum et hominibus et feminis eorum. Ita scilicet quod dicta domus et vos et alii priores et fratres eiusdem domus (ms. domos) haBeatis et recipiatis et recipi faciatis per vos, vel nuncium vestrum, dictos quadraginta solidos censuales quolibet anno in dicto festo Sancti Michelis, de dictis centum solidis censualibus et aliis redditibus et exitibus, censibus, proventibus et agrariis et aliis iuribus dictorum castrorum. Quosquidem centum solidos censuales specialiter et omnes alios redditus, exitus et proventus, census et agraria et alia iura dictorum castrorum generaliter dicte domui et vobis recipienti nomine eiusdem, obligamus pro predictis quadraginta solidis censualibus quos dicte domui Sancte Marie del Carme, Barchinone, damus et concedimus imperpetuum pro servicio dictarum duaram lampadarum et constituimus ipsos pro dicta domo tenere et possidere nomine precario. Mandantes cum testimonio huius publici instrumenti Vicem

episcopale gerentis, baiulis et levatoribus dictorum reddituum, presentibus et futuris quod vobis et predictae domui imperpetuum et fratribus et nunciis ad hoc, per dictam domum destinatis quolibet anno in dicto festo Sancti Michelis satisfaciant in dictis quadraginta solidis de predictis centum solidis censualibus et de aliis redditibus, exitibus, proventibus, censibus et agrariis et aliis iuribus dictorum castrorum et etiam quod predictis fratribus et nunciis qui ad dicta castra accedant pro petendis et habendis dictis quadraginta solidis present quolibet anno omnia necessaria sine diminutione aliqua dictorum quadraginta solidorum et sine missione aliqua dicte domus.

Nos, enim cum solutione dictorum quadraginta solidorum et prestationem dictorum necessariorum fecerint quolibet anno ab ipsis in computum recipimus et inde eis finem facimus perpetuum et pactum de non petendo extunc ut exnunc ut extunc. Hanc autem donationem, concessionem et assignacionem facimus domino Deo et dicte domui Beate Marie del Carme, Barchinone et vobis dicto priori recipienti nomine eiusdem, de predictis quadraginta solidis imperpetuum quolibet anno censualibus habendis et recipiendis pro servicio dictarum duarum lampadarum pure et absolute et sine aliqua condicione et retencione. Et promittentes per firmam et legalem stipulacionem et voventes domino Deo et Beate Marie, matri eius et vobis, dicto priori et notario (Ms. notarii) infrascripto nomine illius vel illorum quorum interest vel interesse potest a nobis legitime stipulantibus quod predicta omnia et singula semper tenebimus et complebimus et nunquam in aliquo contraveniemus. Renunciamus ex certa sciencia cuilibet legi dicenti donationem propter ingratitudinem posse revocari et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus. Et ad maiorem firmitatem iuramus in anima nostra per Deum et eius sancta quatuor evangelia manibus nostris corporaliter tacta predicta attendere et complere et nunquam in aliquo contravenire. Actum est hoc XVIo Kalendas Augusti, anno Domini millesimo CCo nonagento quarto. Signum: Petri de Cervaria predicti qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Raimundus de Castroaulino, Geraldus de Alentorn, Petrus de Podio, Berengarius de Tornavels, ballistarius et Petrus Aprilis.

Signum: Stephani de Podio, notarii publici, Barchinone qui hec scribi fecit et clausit cum litteris rasis et emendatis in linea IXa ubi dicitur *quadraginta* et in linea Xa ubi dicitur *mandantes eum* die et anno quo supra.

Doc. 3 (D. 161) 24 March. 1315/1316/Original Parchment 28, 7" X 46. The friars claim the two lamps left to them by Dona Esclarmonda in her the will.

[Noverint] universi quod die mercurii qua computabatur nono Kalendas Aprilis, anno Domini millesimo trecentesimo quintodecimo paulo post pulsacionem tercię in presencia mei, Petri de Turricella, notarii publici, Barchinone, auctoritate regia et [in] presencia etiam Francisci Novelli et Petri de Pistaneis

testium ad hec specialiter vocatorum, Arnaldus de Letone ut procurator syndicus sive actor religiosi et discreti viri fratris Salvatoris Egldii, prioris monasterii sive domus Sancte Marie de Monte Carmeli civitatis Barchinone et tocius conventus eiusdem obtulit et per me, dictum notarium, publice legi fecit venerabili Iasperto de Examins personaliter constituto, in platea Sancti Iacobi, Barchinone, quandam protestacionem scriptam in quadam cedula papirea cuius tenor infra sequitur:

Quaquidem protestacionem lecta incontinenti, dictus Iaspertus de Examins respondit et dixit quod in predictis contentis in dicta protestacione et aliis tangentibus dicte manumissorie erat assignatus per venerabilem vicarium Barchinone, Gueraldus de Palaciolo, iureperitus, et quod faciet in predictis quicque dictus iudex dixerit seu cognoverit fore faciendum et nichilominus petiit de dicta protestacione sibi dari transsumptum et ego, dictus notarius, respondi et dixi quod eram paratus sibi dare et tradere transsumptum cum effectu(m) si erat qui michi satisfacere de eodem. Item: eadem die predicta quasi incontinenti in presencia mei dicti notarii et Bartholomei de Plano et Raimundi de Aguilari testium ad hec specialiter vocatorum, dictus Arnaldus de Letone nomine predicto, obtulit et eciam per me supradictum notarium publice legi fecit Arnaldo de Busquets personaliter constituto in platea draperiorum Barchinone, predictam protestacionem cuius tenor inferius patet:

Quaquidem protestacionem lecta incontinenti, dictus Arnaldus de Busquets petiit de eadem copiam sibi dari et tradi et ego, dictus notarius, respondi et dixi quod eram paratus sibi dare et tradere copia de eadem si erat qui michi satisfaceret. Postque eadem die scilicet post pulsacionem completorii in presencia mea supradicti notarii et Guillermi Sabata, notarius (Ms. notarii) et Guillermi de Canadello, testium ad hec specialiter vocatorum predictus Arnaldus de Letone, nomine iamdicto, obtulit et eciam per me supradictum notarium publice legi fecit venerabili Thome Grunni personaliter constituto in platea Sancti Iacobi, Barchinone, predictam protestacionem cuius tenor infra sequitur.

Et incontinenti ipsa protestacione lecta, dictus Thome Grunni petiit de eadem copiam sibi dari et ego, dictus notarius, respondi et dixi sibi similiter quod eram paratus sibi tradere copiam de eadem si erat qui michi satisfaceret. Tenor vero predictae protestacionis talis est:

Vobis, venerabilibus Guillermo de Laceria, Thome Grunni, Arnaldo de Busquets et Iasperto de Examins, manumissoribus domine Scarmunde Monedera, videlicet Arnaldus de Letone, procurator, syndicus sive actor prioris et conventus Sancte Marie del Carne quod venerabilis domina Scarmunda Monedera in suo ultimo testamento legavit certos census sive censualia et viginti solidos pro anniversario predicto monasterio sive domui Sancte Marie del Carne. Et in iure est scriptum quod dominum rex legate recta v[er]ba ab adita hereditate transeat ad legatarium et tenetur heres ad restitutionem fructuum perceptorum et percipiendorum. Et si heres vel locum tenens heredis distulerit legata venerabilibus locis tradere. Ita quod in iudicium faciat se vocari que debet pro pena in tantundem condemnari. Incirco dictus Arnaldus, nomine predicto, requirit vos,

dictos venerabiles manumissores quod census sive censualia dicte domui et conventui legata tradatis seu tradi faciatis sicut ipsa legavit dicta domina Sclarmunda cum fructibus perceptis et percipiendis et quod assignetis pro anniversario quolibet anno faciendo dictos viginti solidos censuales alius protestatur quod in vestri defectum vocabit vos coram reverendo patre domino episcopo Barchinone vel eius delegato ad quem pertinet executio testamentorum et ultimarum voluntatum. Presertim de hiis que ad pias causas sunt legata et si diferatis predicta legata solvere et tradere et pro predictis in iudicium faciatis vos vocari, quod a vobis petet duplum legatorum et fructuum perceptorum et percipiendorum et alia ad que teneamini de iure. Et insuper protestatur de malicia et iniuria que fieret et fit per vos si censualia legata non tradatis. Et si ipsa censualia predicto monasterio sive domui legata de facto cum de iure non possetis alienaretis vel aliquo titulo aliis personis traderetis protestatur de pena que debetur illis personis que res alienas vendunt seu alienant cum non sit dubium quod de predictis crimen comitant. Et de predictis ad eternam rei memoriam habendam petit dictus Arnaldus de Letone sibi fieri publicum instrumentum. Quaquidem protestacione lecta cuilibet predictorum manumissorum, ut predicatur, predictus Arnaldus de Letone, nomine predito, petiit de predictis sibi fieri publicum instrumentum per me notarium supradictum. Cuiquidem protestacioni predicti manumissores seu aliquis ipsorum non responderunt licet expectati fuissent per duos dies et amplius nec curaverunt de predicta protestacione recipere copiam seu transsumptum.

Acta sunt hec die et anno in prima linea contentis. Et presentibus testibus suprdictis.

Signum: Petri de Turricella, publici Barchinone notarii, auctoritate regia, qui predictis omnibus inter fuit et hec scripsit et clausit cum litteris supra positis in linea XVIIa ubi dicitur *causas* die et anno quo supra.

Doc.4 (B.59) 30 June, 1316, Original parchment 61 cms 1 mm x 77 cms 2 mms. Settlement of the dispute between the friars and the Church of Santa Maria del Pi, Barcelona, concerning funeral rights.

Noverint universi quod cum esset contencio inter venerabilem Bernardum de Sancta Eugenia, canonicum Barchinone et rectorem ecclesie Sancte Marie de Pinu, civitatis Barchinone, nomine suo et eiusdem ecclesie ex una parte et venerabilem et religiosum fratrem Salvatorem Egidii, priorem domus Sancte Marie del Carme, civitatis predictae et conventum eiusdem domus ex altera, ratione et occasione sepulturarum sive exequiarum et iuris earum parrochianorum dicte ecclesie de Pinu et aliarum quarumlibet personarum sive parrochianorum alterius cuicumque ecclesie ibi vel alibi ubicumque decedentum sepulturam

suam eligendum sive eligere] voluntum in dicta domo sive ecclesie Sancte Marie del Carne aut cimiterio eiusdem domus et rationi eiusdem, quod pro dictis sepulturis pie of (f)erebatur seu debebatur aut decetero deberetur seu quovis titulo eferretur sive dimitteretur cum testamento vel sine, seu in infirmitate qua decederent quodcumque et ratione eciam, et occasione confessionis seu confessionum eorundem parrochianorum vel aliorum infra limites dicte parrochia vel extra, audiendum sive recipiendo de generaliter ratione et iurium parrochialium et corpororum comendatorum apud dictam domum et ratione extimacionis aliarum rerum seu iurium dicte ecclesie de Pinu sustinentorum eidem per priorem et fratres dicte domus quecumque fuissent et signa fuissent.

Verum cum super predictis partes predictae multo tempore contendissent et non possent inter se amicabiliter convenire tandem ipse partes volentes super dicta contencione finem imponi et parcere precium laboribus et expensis compromiserunt ipse partes, scilicet dictos venerabilis Bernardus de Sancta Eugenia, nomine suo et dicte ecclesie Sancte Marie de Pinu et successorum eiusdem ecclesie rector i interveniente auctoritate et consensu reverendi in Christo patris ac domini Poncii, Dei gracia episcopi Barchinone, sacriste et patroni predictae ecclesie de Pinu ex una parte; et frater Salvator Egidii predictus, prior domus antedictae Sancte Marie del Carne et conventum eiusdem domus, per se et successores suos in dicta domo ex altera, in venerabiles et discretos vires Guillelmum Taraff(a), canonicum Barchinone et Bertrandum de Seva, iureperitum Barchinone tanquam in arbitros et arbitratores a partibus supradictis comuniter electos sub pena mille solidos monete Barchinone de terno tam a parte preci adinvicem quam dictis arbitris et arbitratoribus a partibus supradictis comuniter electos sub pena mille solidos monete Barchinone tanquam in arbitros et arbitratores a partibus supradictis comuniter electos sub pena mille solidos monete Barchinone de terno tam a parte preci adinvicem quam dictis arbitris et arbitratoribus et notario tanquam publice persone stipulanti arbitro illorum quorum interessent per stipulacionem promissa super omnibus accionibus, iuribus, questionibus, petitionibus et demandis, excepcionibus et defensionibus quas pars contra partem adinvicem nominibus quibus supra haberet et habere posset ac vellet contra dictis arbitris et arbitratoribus facere, proponere vel movere ratione et occasione predictorum seu alicuius eorum.

Promittentes dicte partes nominibus quibus supra dictis arbitris et arbitratoribus et sibi adinvicem quod quicquid ipsi arbitri et arbitratores inter ipsas partes super predictis dicerent et pronunciarent arbitrando illud ratum et firmum perpetuo heberent, tenerent et observarent inviolabiliter sub dicta pena et sine omni appellacionis remedio cui ex certa sciencia renunciarunt, dantes et concedentes predictae partes dictis arbitris et arbitratoribus licenciam et plenum posse quod super predictis possent procedere de plano sine difugio et malicia et sine scriptis, et sine libelli oblacione cui expresse renunciarunt et sine forma ac figura tamdicti et aliqua iuris solempnitate servato iuris ordine, vel non servato, de die in diem si vellet diebus feriatis et non feriatis et procedere per

contumaciam in partem contumacem punire et dare ac tradeat pignora sive penam partis non adquiescentis dicte eorum preci adquiescenti et eciam dicere et ponere seu pronunciare omnia et quecumque verbi in eorum pronunciacione per que ipsius sententia maiorem haberet efficaciam et roboris firmitatem. Remittentes ex pacto et eciam renunciantes dicte partes quod a sententia dictorum arbitratorum sine arbitratori non possent recurrere de arbitrium boni iuri volentes ex pacto quare pena comissa ac soluta vel non, nichilominus maneret perpetuo pactum ratum.

Hec est sententia quam ferrent in premissis. De cuius nostri comissione possent cognoscere ante difinitivam et post, quodcumque et iuxta cognitionem suam exequi super ea volentes eciam et condicentes inter se dicte[s] partes quod dicti arbitri et arbitratores post sententiam suam quodcumque possent interpretari et declarare semel et pluries si qua proferrent ad cognitionem eorum dubia vel obscuri sedictam quod hec et alia in compromisso inde facto auctoritate subscripti notarii, septimodecimo Kalendas Septembre, anno Domini millesimo trecentesimo quintodecimo, laciis continetur. Coram quibus siquidem arbitris et arbitratoribus partes predictae comparerunt et coram eis dicte venerabilis Bernardo de Sancta Eugenia verbaliter exponit quod plura corpora mortuorum scilicet Petri Arnaldi de Vilella, militis et Berengarii Formos et Petri de Torrente inter alia fuerant comendata apud priorem et fratres dicte domus que erant de parrochia dicte ecclesie Sancte Marie de Pinu que siquidem corpora comendata que fuerant sepulta in cimiterio domo predictae Sancte Marie del Carne, petebat sibi restituti dicte rector tumulanda in cimiterio dicte ecclesie Sancte Marie de Pinu tamquam matricis ecclesie predictus prior(e) rependente et dicente quod verum erat quare aliqui de parrochia de Pinu elegerant sepulturam suam apud domum predictam Sancte Marie del Carne et per ideo fuerunt ibi eorum corpora tumulata propter quod, dicebat idem prior, dicta corpora non debere tradi dicto rectori vel cimiterio ipsius ecclesie sepeliri cum ipsi fratres ut assererunt ex privilegio et concessione Sedis Apostolice haberent liberam sepulturam.

Ad que rependebat dictus venerabilis rector de Pinu dicens quod fratres dicti ordinis non habebant liberam sepulturam de aliquibus aliis quam de fratribus eiusdem ordinis ubi haberent de eisdem iura ponita per dictum priorem liberam sepulturam et per eciam privilegium papale siquid erat non extendebat se ad alios quam ad fratres dicti ordinis et sic non obstantibus dictis per dictum priorem erant sibi tradenda corpora supradicta maximo cum iam fuerit indicatum pro dicto rectore per Arnaldum de Cumbis tunc officialem Barchinone que sententia transivit in ire iudicatam que quidem lata fiat eciam contra privilegium apostolicam ex parte dictorum fratrum hostensa.

Dicto vero prior dicebat quod virem venerabilem Iacobum de Lorda quondam canonicum Barchinone et rectorem dicte ecclesie Sancte Marie de Pinu ex una parte; et fratrem Raimundum de Manso sive de Narbona, priorem privincialem tunc Ispanie fratrum ordinis predicti ex altera, fieret lata quedam

sententiam arbitralis sive compositio, septimodecimo Kalendas Octobre, anno Domini millesimo ducentesimo nonaginto quarto, et in consensum deducta per ipsas partes quam tulerant dicte Guillermo Tar(r)afa, tunc officialis domui episcopi Barchinone et dicto Bertrandus de Seva, arbitri seu arbitratoris inter dictas partes comunis electi in qua continet quod sit et esset salva dicte matrici sive parrochiali ecclesie canonice portio que deberetur eidem ratione sepulture de corporibus que ex parrochia ipsius ecclesie assumerentur si contingeret in posterius fratres predictos sepulturam habere.

Dicebat etiam idem prior quod dicte reverendo in Christo pater ac dominus Poncio, Dei gracia episcopus Barchinone, attendens, perveniensque fratres dicti ordinis habere speciali dono, gracia a Sede Apostolica eis concessa, quare possent in eorum domibus confessiones audire ac predicare populo verbum Dei et eos qui apud eorum domos sepulturam eligerent dum modo diocesano loci in quo domus eorum constructa esset, prestaret eisdem in hiis assensum et licenciam specialem eorum corpora licite sepelire concesserit dictis priori et fratribus post sentenciam arbitralem supradictam, et licenciam et assensum prestiterant inter alia ut quoscumque fideles ad sepulturam recipere possent qui in eorum domo sepulturam eligerint sine fraude salvo alia canonica iusticia et parrochiali iure tam ecclesie matricia Sancte Marie de Pinu quam aliarum parrochialium et vicinarum ecclesiarum.

Et sic dicebat dictus prior quod servata dicto rectori canonica portione de hiis que pervenissent seu pervenirent de corporibus in dicta domo seu eius cimiterio sepultis vel pervenirent decetero de ibi sepeliendis habebant liberam sepulturam et ideo quod potuerant retinere dicta corpora iam in dicta domo tumulata et recipere alia quecumque decetero ibi eligentem sepulturam suam et percipere, et habere quicquid ratione sepulture eidem domui et fratribus eiusdem pie of(f)er(r)etur, daretur vel dimiteretur canonicam portionem tam ipsi ecclesie reservata quam dicebat illam vel similem esse quem fratres predicatoris et fratres minores dabant de consimilibus sepulturis quam canonicam portionem dicebat esse dicte prior quartam partem tamen de funeralibus.

Dictum autem rector dicebat et opponebat priori et fratribus predictis quod dicta sententia arbitralis lata per dictos Guillelmum Tarafa et Bertrandum de Seva non periudicabat sibi vel ecclesie sue predicte quare intelligebatur quod predicti prior et fratres si aliquo temponer haberent seu habere deberent sepulturam ex concessione Sedis Apostolice et non aliter. Dicebat etiam idem rector quare dictus dominus episcopus in periudicium dicte ecclesie de Pinu vel etiam aliarum ecclesiarum sue diocesis non potuerat, nec potuerat concessisse dictis priori et fratribus sepulturam de parrochianis ecclesie supradicte vel etiam aliarum quod, si fecerat, erat nulla concessio ipsius domini episcopi et talis quod ex ea dicti prior et fratres non potuerant se iuvare.

Dicebat etiam idem rector quod concessio facta de sepultura per dictum dominum episcopum predictis fratribus in domo et cimiterio predictis fuerat factam et optentam surrepticie sub velamine privilegii Sedis Apostolice allegati

per ipsos fratres ipsi episcopo et in autentica forma non ostensi, per quod privilegium dicunt et dicebant ipsi fratres sepulturam liberam habere in dicta domo et eius cimiterio.

Dicebat eciam dicte rector quare idem dominus episcopus, audita ratione dicti rectoris, suspenderat ipsam suam concessionem et licenciam per litteram suam directam venerabili Berengario de Laceria et Guillermo Tarafa., cononicis Barchinone et mandaverat in eis suspenderi quousque discussum esset ius sepulture inter ipsas partes.

Dicebat eciam idem rector quod tempore optinuerat sentenciam ab officiali Barchinone que in rem transiverat iudicatam contra ipsos fratres quare ipsi fratres non habebant nec haberent sepulturam in dicta domo ac eius cimiterio et quod esset post dictam sentenciam convenerant ipsi fratres expresse cum dicto rectore quare restituerent eidem rectori corpora supradicta comendata et quod non vertentur nec possent uti ibi sepultura nisi ex nova (Ms. nono) interpretatione vel concessione apostolica ostenderent se habere ipsam sepulturam.

Dicebat eciam idem rector quod ubi ipsi fratres haberent sepulturam in dicto loco debebant prestare canonicam porcionem ipsa matriçi ecclesie de provenientibus omnibus scilicet quartam partem iuria decretalem Pape Bonifacii; et sic dicebat idem rector quod proponita et dicta per dictos priorem et fratres non erant ipsa corpora sibi tradenda et restituenda et quod dicti prior et fratres non habebant nec habere poterant sepulturam nisi domum de fratribus ipsius ordinis canonica iusticia eciam de eisdem fratribus et parrochiali iure eidem ecclesie de Pinu in domibus reservata.

Item: dicebat dictus rector pro multa fuerant subtracta sibi a dicte ecclesie de Pinu nedum de hiis que iuxta tenorem dicte sentencie arbitralis allegate idem prior et fratres ipsi ecclesie dare et prestare tenebant immo eciam de aliis ad ipsam ecclesiam et ad dictum rectorem eius nomine insolidum pertinentibus et specialiter hoc asserebat idem rector de quibusdam prioribus et fratribus antecessoribus dictorum prioris et fratrum in dicta domo Barchinone. Et sic petebat dictus rector ipsa sibi in ecclesie sue predictæ subtracta dari, restitui et prestari.

Dicto vero prior rependendo dicebat se ignorare quod per predecessores suos fuisset dicte ecclesie de Pinu vel eius rectorii aliquid subtractum de iure suo temporibus retroactis de se ipso autem aut fratribus dicte domus nunc presentibus negabat aliquid eidem ecclesie de iure suo subtraxisse.

Dicebat enim eidem rector quare ipsi prior et fratres confessiones parrochialiorum dicte ecclesie de Pinu vel aliorum, infra limitem ipsius parrochie confitencium audire non debebant nisi demum de licencia rectoris ipsius speciali et quod prior et fratres ad ipsas confessiones audiendas venire seu discurrere non debebant nisi demum de licencia speciali dicti rectoris essent ad ipsas confessiones audiendas specialiter convocati.

Dicto vero prior rependens predictis asserebat quod prior et fratres dicti ordinis nedum ex concessione funum pontificis immo ex concessione dicti

domini episcopi habebant licenciam audiendi et recipiendi confessiones ab omnium et singulis undecumque ad domum eorum concurrentibus vel confiteri ab ipsis fratribus velentibus. Dicebat eciam quod si contingeret aliquorum (Ms. aliquum) par(ro)ochianum vel parrochianam dicte ecclesie de Pinu infirmari et vellent confiteri priori vel fratribus dicte domus possent licite accedere ad infirmitatem in periculo mortis sine licencia dicti rectoris vel eius locum tenens qui negabat dictus rector posse fieri sine sua licencia speciali.

Et predicta omnia que dicebat utraque pars pro se facienciam petebat sibi adiudicari. Et in hiis sibi adiudicem alteram partem condempnari et de hunc que contra se proponebant adiudicem absolvi. Verum cum inter partes predictis super predictis et aliis et tangentibus coram dicte arbitrie et arbitratoribus multum altercatum, disputatum et allegatum esset hinc inde tam de iure, quam de facto, petito super premissis sentenciam ferri predicti arbitri et arbitratores convenientes in unum pronunciaverunt super predictis in scriptis in unam sentenciam concordantes in hunc modum.

Unde nos, Guillelmus Tarafa et Bertrandus de Seva arbitri et arbitratores predicti visis auditis et intellectis omnibus et singulis supradictis et instrumentis sentenciis, privilegiis et aliis scriptis et aliis eciam omnibus que partes predictae coram nobis tam de iure, quam de facto, verbo vel in scriptis dicere et proponere, vel ostendere, vel allegare voluerunt pro bono pacis et concordie ad bonum statum dictarum ecclesie de Pinu et sui rectoris et aliorum qui pro tempore fuerint et domus del Carme prioris et conventus et administratorum eiusdem presencium et futurorum dicimus et pronunciamus in unum concordantes quod dicti prior et fratres domus predicto Sancte Marie del Carme qui nunc sunt et qui pro tempore fuerint, habeant et habere possint in ecclesia et cimiterio dicte domus liberam sepulturam quarumlibet personarum tan parrochianorum dicte ecclesie de Pino quam aliund (sic) undecumque ibi vel alibi ubicumque accedencium sepulturam suam eligencium sive eligere valencium in dicta domo sive ecclesia aut cimiterio eiusdem domo, sine contradiccione et obstaculo dicti rectoris et successorum suorum in ecclesia de Pinu rectori eiusdem, vel aliorum quorumcumque in ipsa ecclesia ministrancium de presenti vel in futurum. Et que de omnibus et singulis que pro dictis sepulturis pie oferetur aut dabitur decetero seu quovis titulo oferet legabitur sive (Ms. *sine*) dimitetur dicte domui pro sepultura vel occasione sepulture per eligentes sepulturam suam in dicta ecclesia, domo aut cimiterio seu alios quoscumque nomine et occasione ipsorum defunctorum donent dicti prior et fratres qui nunc sunt et qui pro tempore fuerint in dicta domo predicto rectori et successoribus eiusdem dicta ecclesia perpetuo integriter et fideliter et sine omni fraude medietatem tam de illis que occasione sepultura oferentur quocumque modo quam legatorum factorum per dictos eligentes sepulturam in dicta domo seu monasterio, prout ex antiqua consuetudine percipiunt ecclesie parrochiales civitatis et suburbii Barchinone de parrochianis suis ab aliis ecclesiis parrochialibus si ibi elegerint sepeliri et a quibusdam aliis esse religiosis domibus Barchinone, exceptis predicatoribus et minoribus

Barchinone, de omnibus illis scilicet qui tempore mortis erunt parrochiani dicti rectoris et ecclesie sue predictae.

Et predicta dicimus et pronunciamus tam de corporibus iam in dicta domo seu monasterio tumulatis seu deponitis que ibi remaneant quam ecclesia decetero imperpetuum tumulandis de dicta parrochia de Pinu assumptis seu assumendis de parrochianis vero aliarum parrochiani quorumcumque vel in corporibus ascriptis per dictos fratres de aliis parrochiis quibuscumque quartem partem sue medietatis fideliter et integriter sine omni fraude tam de funerariis quam de legatis factis dicto domui occasione sepulture de hiis scilicet que ad manus et posse eorundem prioris et fratrum vel aliorum quorumcumque nomine ipsis prioris et domus et fratrum seu ratione eorum pervenerint quoquo modo ratione sepulture idem prior et fratres dicto rectori ac ecclesie predictae de Pinu dare et solvere teneantur, ut predictum est.

Super confessionibus vero per dictos priorem et fratres seu aliquem eorum a parrochianis parrochie dicte ecclesie Sancte Marie de Pinu audiendis, dicimus et pronunciamus quod ipsi prior et fratres seu quivis eorum habens inter eos potestatem et licenciam confessiones audiendo possint libere et sine contradiccione dicti rectoris et successorum suorum rectori dicte ecclesie vel aliorum ipsius confessiones audire et beneficium absolucionis utipendere et eis iniungere penitentiam solvere (Ms. solvinare) dum modo tempore parrochiani dicte parrochie de Pinu confitentes seu confiteri volentes concurrerint ad ipsos priorem seu fratres in dicta domo ad quos voluerint confiteri personaliter accedentes. Alius autem ipsi prior et fratres seu aliquis eorum confessiones eorum parrochianorum dicte parrochie de Pinu non audiant nec audire presumant extra domum sive monasterium Sancte Marie del Carme sine expressa licencia et voluntate requisita primitus et optenta a rectore dicte ecclesie de Pinu nisi forte eidem, (Ms. iidem) parrochiani infirmantes in domibus sive domiciliis eorum dictis priori et fratribus pro confessionibus audiendis suum destinaverant nunciu specialem, recurrentes ad eorum confessiones per eos audiendas. Nam nunc in hoc causa quare folr[is]an in mora emerit periculum confiteri volencium animabus possint ipsi prior et fratres ad tales infirmantes eos requirentes accedere pro confessionibus audiendis licencia dicti rectoris vel eius successorum minime requisita. In hiis tam nulla fraus comitatur per dictos priorem et fratres seu aliquem eorum. Intelligimus tam et declamamus quod per predictem priorem et fratres vel aliquem ex eis nulle inducciones, ortaciones, suggestiones, moniciones, suasiones, requisiciones vel fraudes comitantur seu fiant de eligende sepulturam in dicta domo seu monasterio Sancte Marie del Carme nec in legatis per confitentes faciendis nisi secundem quod de eorundem confitencium libera scilicet modo processerit voluntate.

Pronunciamus eciam sub dicta pena quod dicti fratres non possint facere possessionem extra sep(ul)t(ur)a monasterii nec recipere nubentes neque parterias, nec facere nupcias in monasterio sive domo predicta, nec aquam benedictam aspere sollempniter, nec ramos sollempniter benedire nec aliqua alia

iura parrochialia exercere in monasterio predicto nec extra, sine licencia expressa rectoris dicte ecclesie.

Declaramus tamen et intelligimus quod de legatis factis, donatis vel dimissis per quoscumque eligentes sepulturam in dicta domo ac eius cimiterio pro vestibus fratrum vel libris vel operi aut fabrice ipsius domus ad mensam fratrum ipsius domus donatis dimissio vel legatis non habeat rector predictus nec sui successores in dicta ecclesia partem aliquam.

Declaramus tamen et dicimus et pronunciamus quod dicti prior et fratres dicte domo presentes et futuri nullam fraudem super predictis faciant vel comitant per se vel aliquam interponitam personam publice vel occulte, directe vel indirecte, vel aliter in confitendo, vel aliter suggerendo confitentibus et eligentibus ipsam sepulturam suggerendo eis de faciendo legata vel donaciones ad proxime predicta vel aliqua predictorum, et si fecerunt ipsi prior et fratres quod sint privati ipso facto omni eo quid fuerit dictis fratribus et domui predicte legatum datum vel dimissam quoquo modo per huiusmodi eligentem sepulturam ibidem et in odium et penam ipsorum fratrum sit plene et integre dicte ecclesie de Pinu et eius rectori iqui pro tempore fuerit adquisitum.

Item: dicimus et pronunciamus quod in emendam et satisfaccionem eorum que dicebat dictus rector sibi subtracta fuisse per dictos fratres contra compositionem sive sentenciam arbitralem predictam et pro emendo eciam et satisfaccione corporis Petri de Torrentibus et aliorum corporum in cimiterio dicte domus sepulorum, que petebat dicte rector sibi restitui dent et solvant dicti prior et fratres predicti dicte ecclesie Sancte Marie de Pinu et eius rectori i predicte centum solidos presentis, monete de terno, et quare ipsa corpora in dicto cimiterio sepulta sint et remaneant in ipsa domo sive eius cimiterio.

Intelligimus tamen quod si presens pronunciacio nostra in aliquo posset dici vel repreni contra compositionem seu sentenciam sive pronunciacionem arbitralem iam factam et latam per nos dudum inter Iacobum de Olorda quondam rectorem dicte ecclesie de Pinu ex una parte; et priorem et fratres dicte domus ex altera, septimodecimo Kalendas Octobre, anno Domini millesimo ducentesimo nonagente quarto, vel contra declaraciones per nos postea facta super dictam compositionem seu sentencia arbitrali quod presens sentencia nostra non sit correctiva vel revocativa predictorum set solum declarativa et specificativa Nam ipsam sentenciam arbitralem possumus et potuimus declarare quando et quociens nobis visum est et fuit Et predicta omnia et singula uti pronunciata sunt utrique parti adinvicem adiudicamus sub pena predicta et in hiis eas condempnamus in quantum condempnacionem sapiunt Ab aliis autem hic inde proponitis et petitis utramque partem adinvicem absolvimus in hiis de predictis que absolucionem vel condempnacionem contingere possunt. Retinemus tamen quod si presens pronunciacio nostra in aliquo esset defectiva, dubia vel obscura quod eam possimus interpretari, suplere et declarare quando et quociens inde fuerimus requisiti. Et predicta omnia et singula dicimus et pronunciamus sub pena mille solidorum in compromisso contenta que tociens comitatur quociens

contrafiat per aliquam precium predictarum et nichilominus presens pronunciatio nostra sit et remaneat perpetuo firma dicta pena comissa et soluta vel non.

Lata fuit hec sententia die Mercurii, pridie Kalendas Iulii, anno Domini millesimo trecentesimo sextodecimo, presentibus partibus supradictis, scilicet dicto venerabili Bernardo de Sancta Eugenia, rectore predicte ecclesie de Pinu ex una parte; et fratre Salvatore Egidii, priore dicte domus simul cum fratre Guillermo Torrella, ordinis supradicti ex altera. Presentibus eciam testibus Bernardo Rosselli, Berengario Ianuarii, Matheo de Truyars, Laurencio de Ulmo, Guillermo de Sala et Bernardo Guilaberti.

Qua siquidem sententiam incontinenti partes predicte laudaverunt, approbaverunt, ratificaverunt et confirmaverunt et promiserunt sibi ad invicem et notario infrascripto tanquam publice persone ab ipsis legitime stipulanti nomine illorum quorum interest et intererit predicta omnia et singula pronuntiata sunt semper rata a[c] firma habere, tenere, complere et observare inviolabiliter et nunquam in aliquo contravenire aliquo iure, causa vel racione sub honorum dictarum precium omnium ipotheca.

Nos, Poncius, Dei gratis episcopus Barchinone, subscribimus.

Ego, frater Salvator, prior domus Barchinone fratrum ordinis Beate Marie de Monte Carmeli, subscribo. Ego frater G[uillelmus] de Turriella subscribo. Ego, Guillelmus Tarafa, canonicus Barchinone, arbiter predictus, subscribo.

Ego, frater Raimain Sala, subscribo. Signum fratris Iacobi Stephani. Signum: fratris Guillelmi de Allurellis, fratrum laicorum dicte domus del Carne qui predictam concedimus et firmamus, presentibus testibus Bernardo Trepati, sartore, Arbitris de Ortis et Primerich de Canali.

Ego, frater Franciscus Detturi, subscribo.

Ego, frater Bonanatus Taianii, subscribo.

Ego, frater Nicolaus Ferrarii, subscribo.

Ego frater Franciscus Ferrarii, subscribo.

Ego frater Bonanatus de Torrente, subscribo.

Ego, frater Bernardus de Solerio, subscribo.

Signum: Bertrandi de Seva predicti predictis subscribentis.

Ego Bernardus de Sancta Eugenia, rector ecclesie Sancte Marie de Pinu salvo in omnibus iure ecclesie predicte et mes, subscribo.

Signum: Berengarii de Vallesicca, notarii publici Barchinone qui hec scribi fecit cum litteris appositis in linea duodecima ubi dicitur *sive arbitratorum* et in linea tricesima tertia ubi scribitur de Pinu et in linea trigesima quinta ubi [continetur *rependendi*] et in linea sexagesima sexta ubi habetur *dicte domus* et cum litteris rasis et emendatis in linea quadragesima quarta ubi inseritur *da* et in linea quadragesima sexta ubi legitur *de omnibus illis scilicet* et clausit die et anno prefixis.

Note: The Bishop and all the friars except the lay friars sign personally. Part of this document is only legible with great difficulty and the use of a quartz lamp.

Doc. 5 (C.46) 2 July, 1317. 53 coms 4 mm x 33 cms 5mm. Sale of a censal on houses in the Carrer de Guillem Moneder.

In Dei nomine sit omnibus manifestum quod ego, Geraldus de Palaciolo, iurisperitus, civis Barchinone, gratis et ex certa sicencia vendo vobis, venerabili Berengario de Laceria, canonico Barchinone, Bernardo Sabatella, beneficiato in sede Barchinone et Raimundo de Bossegays, rectori ecclesie de Episcopali, manumissobribus et exequitoribus testamenti seu ultime voluntatis Berengarii de Bossegays quondam canonici dicte sedis ementibus nomine et ad opus cuiusdam anniversarii quod Guillelmus de Riaría quondam, alius vocatus Guillelmus de Foxio, presbiter et beneficiatus in dicta sede instituit in eadem sede quodque mandavit quolibet anno perpetuo fieri in die obitus sui pro anima sua per rectorem altaris Sancte Agnetis constructi in dicta sede et de pecunia et bonis dicti Guillelmi de Foxio que dictus Berengarius de Bossegays, manumissor testamenti ipsius Guillelmi de Foxio tenebat et penes eum remanserant et eidem eciam anniversario in perpetuum per proprium, liberum et franchum alodium totum censuale duorum morabatinorum et totum dominium, faticam et quodlibet aliud ius que habeo et accipio et habere, et accipere debeo super quibusdam domibus cum orto eis contiguo et omnibus pertinentiis et iuribus suis quas Bernardus Trepati, sartor, civis Barchinone, habet in burgo civitatis Barchinone in carraria vocata Guillelmi Monetarii et tenet pro Guillelmo de Podio, cive Barchinone, qui eas tenet pro me et sub dominio et alodio meo ad dictum censum duorum morabatinorum. Et terminantur predictae domus ab oriente in tenedone Bartholomei Cardone, cultori; a meridie in carraria publica vocata Guillelmi Monetarii; ab occidente et circio in domibus et orto Beate Marie del Carne. Et septant ad me predicta que vobis vendo racione empicionis quam inde feci a manumissobribus testamenti domine Sclarmunde uxoris Guillelmi Monetarii quondam, et est sciendum quod predicti duo morabatini solvuntur et debent solvi quolibet anno in festo Sancti Michelis, per quorum quolibet solvuntur et debent solvi novem solidos monete Barchinone de terno.

Hanc autem vendicionem facio (facio) vobis dictis manumissobribus dicti Berengarii de Bossegays quondam ementibus, ut dictum est, nomine et ad opus dicti anniversarii et eidem eciam anniversario de predictis sicut melius dici et intelligi potest ad salvamentum et bonum intellectum vestri et dicti anniversarii. Et extraho predictam que vobis nomine iamdicto vendo de iure, dominio et posse mei et meorum. Eademque in ius dominium et posse vestri nomine dicti anniversarii mitto et transfero irrevocabiliter.

Et ex causa vendicionis [con]cedo vobis nomine dicti anniversarii et eidem anniversario in perpetuum omnes acciones et omnia iura que michi competunt et competere possunt et debent aliquo modo, iure, racione vel causa in predictis que vobis, nomine predicto, vendo et contra quascumque personas et res racione eorum. Quibus accionibus et iuribus supradictis possitis vos et vestri et quos volueritis uti et experta (Ms. experra) agendo, respondendo, defendendo,

excipiendo et replicando ac omnia alia faciendo in iudicio et extra iudicium quecumque ego possem ante huiusmodi vendicionem et cessionem vel eciam postea quandocumque.

Ego, enim, facio et constituo vos, in nomine dicti anniversarii, et illum qui servicium faciet dicti anniversarii in hiis dominos et procuratores in rem propriam ipsius anniversarii. Pro precio autem predictorum que vobis, nomine quo supra vendo, dedistis et solvistis michi et confiteor me a vobis habuisse et recepisse triginta sex libris monete Barchinone de terno. Et ideo renuncio excepcioni non numerate et non solute pecunie et precii non habiti et non recepti et legi qui deceptis in dimidia et ultra dimidiam iusti precii subvenitur et doli, mali et infactum ac omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Dando et remit[t]endo vobis nomine dicti anniversarii et eidem eciam anniversario perpetuo irrevocabiliter inter vivos siquid hec que vobis vendo plus valent vel possunt valere precio supradicto.

Intelligatur tamen quod ego vel mei non teneamur vobis vel dicto anniversario de eviccionem predictorum que vobis nomine dicti anniversarii et eidem anniversario vendo nec ad precii restitutionem nec ad aliquod interesse ubi eciam predicta vel aliqua de predictis que vobis nomine iamdicto vendo a vobis vel a dicto anniversario evincerentur nec bona mea sint inde vobis vel dicto anniversario in aliquo obligata nisi ipsa eviccio, racione vel occasione mei aut contra accionum meorum sequeretur. In quo causa teneat et promitt[er]e vobis et dicto anniversario teneri de eviccionem predictorum. Obligando vobis et vestris pro eviccionem predictorum in causa predicto omnia bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda. Obligo eciam vobis nomine dicti anniversarii et eidem eciam anniversario omnia bona que fuerunt dicte domine Sclarmunde, uxoris Guillermi Monetarii quondam, prout ea manumissores dicte domine obligaverunt michi per eviccionem vendicionis quam michi fecerunt de predictis morabatinis censualibus prout in instrumento ipsius vendicionis quam vobis trado lacius continetur.

Actum est hoc sexto nonas Iulii, anno Domini millesimo trecentesimo septimodecimo.

Signum: Geraldii de Palaciolo predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Guillelmus de Laceria, Guillelmus de Calderiis, Petrus Queralt presbiteri; Bernardus Stephani, notarii et Petrus Paschalis.

Signum: Iacobi de Folcheriis, notarii publici, Barchinone qui hec scribi fecit et clausit.

Doc. 6 (C.175) 8 August, 1317 Original parchment 56 cms x 42 cms 7mms Clause of Berenguer Sabater's will providing a lamp to burn in perpetuity in the Carmelite church.

Noverint universi quod cum Berengarius Sabaterii quondam civis Barchinone in suo ultimo testamento elegerit manumissores et exequutores suos

videlicet vos, Bernardum Basterii, pelliparium et Berengarium Comte, cotone-
rium et Maimonum de Prato, cives Barchinone et in eodem testamento instituerit
unam lampadem que perpetuo et continue ardeat d[omi]ne noctuque in ecclesia
Sancte Marie de Carmelo, Barchinone ad honorem Dei et gloriose Beate virginis
eius matris domini nostri Iesu Christi et omnium sanctorum Dei, ob remedium
anime sue et parentum et benefactorum suorum ad cuius lampadis servicium per
manumissores suos predictos vel eorum heredes bene et sufficienter faciendum
voluerit et mandaverit quod dicti manumissores sui emerent in loco bono et
idoneo in continenti post obitum suum de bonis suis unum morabatinum
censualem annuatim et perpetuo persolvendum super aliquo feudo emphiteotico
seu possessione aliqua emphiteotica, quem morabatinum et eius laudimia et
proventus dicti manumissores sui et ipsorum heredes post eorum obitum
perciperent imperpetuum et facerent inde perpetuo et continue, bene et
sufficienter servicium lampadis supradicte; et quicquid de censu dicti morabatini
et de laudimiis et proventibus superfuerit, voluerit et mandaverit quod detur et
distribuatur per dictos manumissores suos et eorum heredes, amore Dei, in
elemoninis et aliis piis causis, ut hec et plura alia in dicto testamento facto
auctoritate Jacobi de Prato, notarii publici Barchinone, quinto Idus Ianuarii, anno
Domini millesimo trecentesimo octavo, melius et plenius continentur.

Cumque vos, dicti manumissores, voluntatem dicti defuncti adimplere
volentes, conveneratis mecum Petro de Turricella (Ms. Also Terricella), filio
quondam Jacobi de Turricella quod venderem vobis ad opus lampadis supradicte
seu servicii eiusdem censuale infrascriptum precio subscripto. Ideo ego, dictus
Petrus de Turricella, per me et meos presentes atque futuros vendo et ex causa
vendicionis concedo et trado vobis, Bernardo Basterii, Berengario Comte,
cotonerio et Maimono de Prato, manumissoribus predictis ementibus vel hanc
empcionem facientibus et recipientibus ad opus dicte lampadis et servicii
eiusdem per proprium, liberum et franchum alodium totum ipsum censuale
unius morabatini cum toto iure, dominio et fatica et quolibet alio iure eiusdem
quod per liberum et franchum alodium habeo et percipio, et habere et percipere
debeo singulis annis in festo Sancti Michaelis in et super illa pecia terre cum
vitibus in ea plantatis a *cires* (Catalan *cirers/cirerers*) et olivariis et aliis arboribus
diversorum generum quam Arcucis Criterii, cultur et civis Barchinone, habet in
territorio Barchinone apud Montem Iudaicum, subtus tallia vocata de Na Rossa
et tenet per me ad dictum censum unius morabatini et spectat ad me dictum
censuale racione empcionis quam inde feci a Iacobo de Turricella, fratere meo
et solventur pro dicto morabatino novem solidos Barchinone. Et terminatur dicta
pecia terre pro qua dictum censuale prestatur ab oriente in tenedone Bonanati
de Munellis alodio dicti Petri de Turricella, a meridie in tenedone d'En Tosell, ab
occiduo in tenedone d'En Ripoll, a circio in tenedone heredum d'En Coll de
Frares.

Hanc autem vendicionem facio vobis dictis manumissoribus ementibus ad
opus dicte lampadis et servicii eiusdem et eciam notario infrascripto a me

legit[ti]me paciscenti et recipienti pro vobis et pro omnibus aliis quorum interest et intererit de predictis omnibus et singulis pure, libere et absolute et sine omni condicione et retencione et sicut melius dici et intelligi potest ad vestrum vestrorumque et aliorum quorum intererit[nt] salvamentum et bonum intellectum. Extrahens predicta omnia et singula que vobis recipientibus nomine quo supra vendo de iure, dominio et posse mei et meorum. Eademque omnia et singula in vestrum nomine dicte lampadis et servicii eiusdem. Promittens vobis recipientibus nomine quo supra quod de predictis que vobis vendo ad opus dicte lampadis tradam vobis vel cui vos volueritis possessionem corporaliter et de facto quandocumque volueritis et inde fuero requisitus.

Et nichilominus dono vobis plenam et omnimodam potestatem quod auctoritate vestra propria et sine requisicione [unius] (Ms. une) et alterius persone possitis de predictis que vobis vendo ad opus dicte lampadis corporalem possessionem vel quasi libere et apprehendere et ipsam apprehensam vobis licite retinere ad opus dicte lampadis et servicii eiusdem. Ego enim donec dictam possessionem, vobis tradidero vel vos eam apprehenderitis, ut est dictum, constituo me interin predicta omnia et singula que vobis vendo recipientibus ad opus predictum pro dicta lampadis et eius servicio tenere et possidere vel quasi mandans cum hoc publico instrumento vite et plure genera dicto Arbucio Criterii dictum censuale prestanti quod decetero habeat dictam lampadem et eius servcium et vos nomine ipsius lampadis et servicii eiusdem pro domino dicti censualis et de eodem vobis et aliis quorum intererint integre rependeat et satisfaciat et nullum alium dominum sive dominos in eodem admittat.

Et ex causa huius vendicionis dono et [con]cedo dicte lampadi[s] et eius servcio et vobis recipientibus nomine eiusdem lampadis perpetuo omnia iura et omnes acciones reales et personales, utiles et directas, et alias quascumque que michi competunt et debent vel possunt competere in predictis que vobis vendo et contra quascumque personas et res racione eorum. Quibus iuribus et accionibus meis predictis possitis vos nomine dicte lampadis uti agere, defendere, excipere, proponere et replicare et omnia alia facere in iudicio et extra quevum modum ego possem.

Ego enim facio et constituo vos in hiis nomine dicte lampadis et ipsam lampadem et alios quorum intersit dominos et procuratores in rem propriam ipsius lampadis et servicii eiusdem. Pro precio autem huius vendicionis habui et recepi a vobis de bonis dicte manumissorie decem et septem libras et quindecim solidos monete Barchinone de terno. Et ideo renuncio exceptdioni non numerate pec[un]ie non recepte, et doli et legi que sub vero deceptis ultra dimidiam iusti precii et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Dando et remittendo vobis recipientibus nomine dicte lampadis et aliis quorum intersit siquid predicta que supra vendo plus valet vel possunt valere precio antedicto.

Insuper convenio et promitt[ti]o firma et sollempni stipulacione interveniente, vobis dictis manumissoribus et notario infrascripto a me legitime stipulantibus et recipientibus pro dicta lampade et eius servcio quod predicta omnia et singula

per me superius vendita, faciam dictam lampadem et vos nomine eiusdem et alios quorum intersit habere, tenere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas et inde dicte lampadi[s] et vobis nomine eiusdem et aliis quorum intersit semper de firma et legali eviccione teneri promit[ti]o. Et si forsan aliqua vel alique persone facerent aliquo tempore in predictis que vobis ad opus dicte lampadis vendo vel in aliqua parte eorum vel racione seu occasione eorundem promit[ti]o vobis stipulantibus et recipientibus nomine dicte lampadis quod ego incontinenti cum inde fuero requisitus opponam me defensionem dicte lampadis et vestri occasione eiusdem et in principio litis suscipiam in me onus litigii et agam et ducam causam sive causas meis propriis sumptibus a principio usque ad finem, et dictam lampadem et vos occasione eiusdem servabo omnino indemnes vel vos nomine quo supra et alii quorum intersit possitis si volueritis ipsam causam sive causas (Ms. causas) agere et ducere per vos ipsos vobis nomine quo supra et aliis quorum intersit super hoc electione servata. Remittendo vobis recipientibus nomine dicte lampadis ex pacto necessitatem denunciationis. Et si vos, nomine dicte lampadis et alii quorum intersit, elegeritis seu elegerint (Ms. elegerint) ducere et tractare ipsam causam sive causas (Ms. causas) in propria persona, promit[ti]o vobis et notario infrascripto stipulantibus et recipientibus nomine dicte lampadis et servicii eiusdem quod restituam et reddam vobis recipientibus nomine quo supra omnes missiones et expensas tam arcan(t)e quam arca littere factas et quicquid et quantum a vobis evictum fuerit de predictis simul cum toto dampno et interesse dicte lampadis et servicii eiusdem.

Et credatur vobis nomine dicte lampadis et aliis quorum intersit[ur] super hiis plano et simplici verbo nullo alio probationum genere requisito. Et pro hiis complendis, obligo vobis et notario infrascripto stipulantibus et recipientibus nomine dicte lampadis omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda. Et ad maiorem cautelam iuro per Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula tenere et observare perpetuo, accendere et complere et nunquam in aliquo contravenire aliquo iure, causa vel racione. Et. hec omnia et singula facio, promitto et paciscor in manu et posse notarii infrascripti a me legitime stipulantis et recipientis nomine dicte lampadis et aliorum quorum interest et intererit. In super dono vobis recipientibus nomine dicte lampadis fideiussorem dictum Iacobum de Turricella fratrem meum qui mecum et sine me de eviccione predictorum et de omnibus aliis et singulis supradictis dicte lampadi et vobis nomine ipsius lampadis et aliis quorum intersit tenantur.

Ego itaque Iacobus de Turricella, fideiussor predictus, suscipiens in me sponte hanc fideiussionem et renunciantis quantum ad hec legi dicenti quod prius con[ve]niatur principalis quam fideiussor et beneficio minoris etatis et restitutioni in integrum et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus promitto vobis, dictis manumissoribus ementibus, stipulantibus et recipientibus ad opus dicte lampadis et servicii eiusdem sub obligatione omnium bonorum meorum mobilium et immobilium, habitorum et habendorum, teneri i

dicte lampadi[s] et vobis nomine ipsius lampadis et aliis quorum intersit de eviccione predictorum et de omnibus aliis et singulis supradictis vobis supra promissis cum dicto Petro de Turricella, fratre meo, et sine ipso, ut superius continetur. Et ad maiorem cautelam iuro sponte per Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere et complere, tenere et observare perpetuo et nunquam in aliquo contravenire aliquo iure, cuasa vel racione. Et hec omnia et singula facio, promitto et paciscor in manu et posse notarii infrascripti a me legitime stipulantis et recipientis nomine dicte lampadis et aliorum quorum interest et intererit. Actum est hoc sexto Idus Augusti, anno Domini millesimo trescentesimo septimodecimo. Signum: Petri de Turricella. Signum: Iacobi de Turricella fratris eius predictorum qui hec concedimus firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Guillermus Sala, Iacobus de Colle, Franciscus Nagera, Arnaldus Maiafre et Franciscus Baiuli.

Signum: Iacobi de Comarmena, notarii publici Barchinone qui hec scribi fecit et clausit cum litteris suprapositis in linea nona ubi scribitur Tallia et in linea undecima ubi dicitur et aliorum quorum intererit. Die et anno prefixo.

Doc. 7 C. 132 Copy of 26 April, [1318] (Year 3 of Pope John XXII's pontificate) 58 cms 9 mms x 31 cms 6 mms. Bull of Pope John XXII confirming papal protection of the Carmelite Order.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quadam scriptura scripta in quodam registro scribanie reverendi patris in Christo et domini domini Poncii, divina providencia episcopi Barchinone, quodquidem registrum fuit confectum tempore quo Raimundus Dachs quondam notarius dicti domini episcopi, regebat scribaniam predictam quequidem scriptura videbatur esse transumptum cuiusdam privilegii de quo in ipsa scriptura fit mencio, cuius scripture tenor dinoscitur esse talis.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quadam papali littera cum vera bulla plumbea in filo canapis pendenti bullata omni vicio et suspicione carentes, cuius tenor de verbo ad verbum hic sic se habet.

Johannes, episcopus, servus servorum Dei venerabilibus fratribus Elnene, et Barchinone, ac Maiorice episcopis salutem et apostolicam benedictionem. Dilectos filios, priorem generalem ceterosque priores et fratres ordinis Beate Marie de Monte Carmeli qui in decore Sancte religionis virtutum Domino militantes et crucifigentes cum viciis et concupiscenciis carnem suam ad divine magestatis obsequia trahunt alios per exemplum infra pictatis apostolice ubera complecientes digum est, conspicimus eos congruis presidis communiri ut eo devotius quo quievus pacis famulentur actori. Cum itaque sicut ex parte dictorum prioris et fratrum fuit propositum coram nobis ipsi a non nullis qui nomen Domini in vacuum recipere non formidant diversis et gravibus iaccuris, iniuriis, violentiis et

molestiis in diversis mundi partibus extra regnum Francie affligantur nos, eorundem prioris et fratrum providere quieti et malignorum conatibus obviare volentes fraternitati vestre, per apostolicam scriptam mandamus quatenus extra dictum regnum vos, vel duo aut unius vestrum, per vos vel per alium, seu alios, eciam si sint extra oca in quibus deputati estis conservatores et iudices prefatis priori et fratribus efficacis defensionis perfidio assistentes non permittatis eosdem ab aliquibus indebite molestari vel eisdem dampna, violencias, iniurias vel molestias irrogari facturi eisdem priori et fratribus, cum ab eis vel eorum procuratoribus aut ipsorum aliquo fueritis requisiti de predictis et aliis personis quibuslibet de quibuscumque molestiis, violenciis, iniuriis atque dampnis, presentibus et futuris, in illis videlicet que iudicalem requirunt indaginem de plano sumarie sine strepitu et figura iudicii. In aliis vero prout qualitas ipsorum exegerit iusticie complementum molestatores, presumptores et iniuratores huiusmodi necnon contradictores quoslibet et rebelles cuiuscumque dignitatis status ordinis vel conditionis existerint eciam si pontificali prefulgeant dignitate quandocumque et quotienscumque expedierit per censuram ecclesiasticam appellacione remota compescendo invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Non obstantibus felicis recordacionis Bonifacii pape VIII, predecessoris nostri, in quibus cavetur ne aliquis extra suam civitatem et diocesis nisi in certis exceptis casibus et in illis ultra unam dietam a fine sue diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices et conservatores a sede deputati predictam extra civitatem et diocesis in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere sive alii vel aliis vices suas comittere aut aliquos ultra unam dietam a fine diocesis eorundem trahere presumant, seu quod de aliis quam de manifestis iniuriis et violenciis et aliis que iudicalem indaginem exigunt penis in eos si secus egerint et in id procurantes adiectis conservatores se nullatenus intromittant et tam de duabus dietis in Concilio Generali dum modo ultra terciam vel quartam dietam aliquis extra suam civitatem a diocesis auctoritate apostolica ad iudicium non trahatur, quam aliis quibuscumque constitutionibus a predecessoribus nostris romanis pontificibus, tam de iudicibus delegatis et conservatoribus quam personis ultra certum numerum ad iudicium non venendis aut aliis editis que vestre possent in hac parte iurisdictioni aut potestati eiusque libero exercicio quorumlibet obviare seu si aliquibus comuniter vel divisim a predicta sit Sede indultum, quod excommunicari suspendi vel interdici seu extra vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi et eorum personis, locis, ordinibus et nominibus propriis mencionem et quelibet alia indulgencia dicte sedis generali vel speciali cuiuscumque tenoris existat per quam presentibus non expressam vel totaliter non insertam vestre iurisdictionis explicatio in hac parte valeat quomolibet impediri, et de qua cuiusque toto tenore de verbo ad verbum in nostris litteris habenda fit (Ms. sit) mencio specialis.

Ceterum volumus et apostolica auctoritate decernimus quod quilibet vestrum persequi valeat articulum eciam per alium inchoatum quamvis idem

inchoatis nullo fuerit impedimento canonico impeditus quodque a date presentium sit vobis et unicuique vestrum in premissis omnibus et eorum singulis ceptis et non ceptis, presentibus et futuris, perpetuata potestas et iurediccio attributa ut eo vigore eaque firmitate possitis in premissis omnibus ceptis et non ceptis, presentibus et futuris, et pro predictis procedere ac si predicta omnia et singula coram vobis cepta fuissent et iurediccio vestra et cuiuslibet vestrum in predictis omnibus et singulis per citationem vel modum alium perpetuata legitimum existisset (Ms. extitisset) constitutione predicta super conservatoribus et alia qualibet in contrarium edita non obstanter.

Datum Avinione Vlo Kalendas Maii pontificati nostri anno tercio. Hoc privilegium fuit hic registratum de mandato dicti domini episcopi, quinto nonas octobris (Ms. octubre), anno Domini millesimo trecentesimo XXo quarto. Nos, Poncius, Dei Gratia Barchinone episcopus, hoc translatum cum suo originali fideliter examinavimus et in unum vidimus convenire et ideo huic translato sicut originali suo fides plenior adhibeatur propria manu subscribentes auctoritatem nostram interponimus et decretum et sigillum nostrum appendi fecimus in testimonium premissorum.

Signum: Bernardi de Podio, notarii publici, reverendi in Christo patris domini domini Poncii, Dei Gratia Barchinone episcopi qui hoc translatum sumptum fideliter ab originali suo non viciato, non cancellato, nec in aliqua sui parte corrupto, sed omni suspicione carente, scribi feci et postea cum eodem originali legitime comprobatum, auctorizatumque et firmatum per dominum episcopum supradictum prout per subscriptionem ipsius domini episcopi factam apparet ac sigillo cereo appendicio eiusdem domini episcopi nichilominus communitum clausi cum supraposito in nona linea ubi dicitur suam quinto Kalendas Iunii, anno Domini millesimo CCCo tricesimo primo.

Doc. 8 (a. 450) 8 November. 1320 Original Parchment 52 cms 3 mms. x 69 cms Settlement of the dispute regarding the legacy of Dona Esclarmonda to the convent.

Noverint universi quod cum controversia agitata diu extiterit inter partem prioris et conventus domus Sancte Marie de Monte Carmeli, situate in civitate Barchinone seu eius suburbio ex una parte, et venerabiles Guillermmum de Laceria, Arnaldum de Buschetis et Iaspertum de Examins, manumissores et executores testamenti seu ultime voluntatis domine Sclarmunde uxoris Guillermi Monetarii quondam ex altera; super eo videlicet quod prior et conventus dicte domus Sancte Marie de Monte Carmeli dicebant quod dicta domina Sclarmunda in suo testamento predicto dimiserat ac legaverat dicte domui et eius priori et conventui pro salute anime sue quoddam censuale trium morabatinoꝝ quod Guillerms de Riaria et quoddam aliud censuale unius morabatini quod heredes Michelis de Riaria et quoddam aliud censuale duorum morabatinoꝝ quod

Guillelmus de Orto censualiter prestabant et prestare consueverant predicte domine Scarmunde pro domibus et honoribus que et quos pro eadem dominam tenebant iamdictę persone superius nominate prope domum predictam Sanctę Marie de Monte Carmeli cum toto iure et dominio eidem domine Scarmunde pertinenti in predictis. Dicebant eciam dicti prior et conventus quod post obitum dicte domine Scarmunde iamdicti Guillelmus de Laceria, Arnaldus de Busquetis et Iaspertus de Examins et eorum procurator sive actor, Bernardus Boneti, fuerunt condempnati per sententiam latam per discretum Berengarium de Laceria, canonicum Barchinone et delegacione domini episcopi Barchinone dictis priori et conventui et eorum tunc procuratori seu actori, Arnaldo de Letone, ad tradendum et deliberandum dicte domui et eius priori et conventui iamdicta censualia cum iure et dominio eorum. Propterque prior et conventus predicti petebant dicta censualia cum dominio et iure eorum sibi et dicte domui tradi cum fructibus et proventibus inde perceptis a tempore obitus circa dicte domine Scarmunde.

Dicentes eciam dictus prior et conventus quod post obitum dicte domine confestim (Ms. confestita) requisierant ac requiri fecerant dictos Guillelmum de Laceria, Arnaldum de Busquets et Gispertum de Examins quod predicta censualia cum eorum dominio et iure traderent dicte domui et eius priori et conventui que tunc tenebant et percipiebant, ut dixerunt dicti Guillelmus de Laceria, Arnaldus de Buschetis et Gispertus de Examins, et quod dicti Guillelmus de Laceria, Gispertus de Examins et Arnaldus de Buschetis predicta facere noluerunt et in mora indebita faciendi predicta fuerunt.

Ad que respondendo dicebant dicti Guillelmus de Laceria, Iaspertus de Examins et Arnaldus de Buschetis quod ipse non habebant nec tenebant dicta censualia vel aliquid ex eis ut manumissores vel aliter. Dicebant eciam quod domina Sibilia de Guardia et Guillelmus Monetarii supradictus, cui Guillelmo Monetarii fuit uxor et heres dicta domina Scarmunda, mandaverant de bonis suis et ordinaverant construi et dotari in ecclesia Sancti Iohannis Ierusalomitani, Barchinone ad honorem Dei et Beati Petri quoddam altare et quod ipsa eciam domina Scarmunda ordinaverat in suo testamento predicta fieri et compleri prout ordinata fuerant per dictum Guillelmum Monetarii et dictam dominam Sibiliam de Guardia quondam, et quod domina Scarmunda assignaverat dictum beneficium Arnaldo Sunyeri[i], presbitero et quod Berengarius Ianuarii, procurator et actor dicti Arnaldi Sunyeri[i], rectore dicti altaris, obtinuerat per sententiam latam per discretum Geraldum de Palaciolo ex delegacione vicarii, Barchinone contra predictos manumissores dicte domine Scarmunde quod de bonis dicte domine Scarmunde emerent et traderent dicto altari Sancti Petri et eius rectori predicto tresdecim libras Barchinone de terno in redditibus in loco idoneo alodiali ad servicium dicte altaris et eius presbiteri et quod auctoritate dicte sentencie et de mandato eciam dicti vicarii Barchinone pro dictis tresdecim libris censualibus adiudicatis dicto rectori per dictum vicarium compulsi inter alia tradiderant et tradere habuerant dicto Berengario Ianuarii, procuratori dicti Arnaldi Sunyeri[i], quoddam censuale trium morabatinorum cum iure et dominio eorum quod Iaco-

bus Riaria, civis Barchinone, faciebat dicte domine Scarmunde pro quibusdam domibus cum orto eis contiguo que sunt prope domum predictam Sancte Marie del Carne, et censuale unius morabatini quod faciebat eidem domine Scarmunde Petrus Riera pro quibusdam domibus et orto eis contiguo que sunt in dicto loco. Et censuale eciam unius morabatini quod faciebat dicte domine heres Michelis de Riaria quondam pro quodam orto pariete partem concluso qui est in dicto loco.

Et sic dicebant dicti manumissores, quod ipsi non habebant nec possidebant nec dolo dest(derant possidere morabatinos censuales petitos per dictos priorem et conventum dicendo quod predicti censuales proxime dicta que fuerunt tradita, ut est dictum, Berengario Ianuarii predicto, sunt et fuerunt de illis morabatinis censualibus dimissis per dictam dominam Scarmundam dicto domui Sancte Marie del Carne et eius priori et conventui.

Dicebant eciam dicti manumissores quod iamdictos duos morabatinos censuales petitos ex parte dicte domus et eius priori et conventui (Ms. conventus) qui dicebantur prestari censuales predicte domine Scarmunde per Guillermmum de Orto, ipsi non habebant nec possidebant, nec possiderant nec habuerunt tempore aliquo, nec sciunt nec scriberent (Ms. scriverunt) ubi sunt, nec fecerunt quominus habeant. Et sic dicebant dicti manumissores se non teneri ad predictam petita contra eos. Dicebant eciam dicti manumissores quod de bonis dicte manumissorie nichil habebant vel tenebant. Et sic in omni casu dicebant se non teneri ad petitam contra eos.

Converso vero, prior et conventus dicte domus dicebant quod dicti Guillermus de Laceria, Arnaldus de Busquets et Iaspertus de Examins tenebant et possidebant predictam censuales omnia vel saltim dolo dest(derant possidere ea, et sic habebant et debebant haberi ac si possiderent ipsa censuales quia dolo dest(derant possidere vel saltim possident ea. Et sic quod in earum casu tenerunt ipsa censuales omnia cum fructibus inde perceptis tradere dicti domui et eius priori et conventui de bonis manumissorie predicte vel de suis propriis bonis.

Dicti vero manumissores contrarium dicebant, allegantes et dicentes ut supra dixerunt. Tandem partes predicte (predicte) controversie finem petitum imponi affectantes compromiserunt super predictis in venerabilem et discretum Bertrandum de Seva, iureperitum Barchinone tanquam in arbitrum et arbitratorem sub pena mille solidorum Barchinone de terno quelibet pars, scilicet frater Petrus de Sancta Maria, prior provincialis in Hispania, domus Sancte Marie de Monte Carmeli, de assensu et voluntate reverendi patris fratris Guidoni, prioris generalis dicti ordinis ex una parte. Et iamdicti Guillermus de Laceria et Iaspertus de Examins et Arnaldus de Busquets ex altera.

Sic quod quicquid ipse discretus Bertrandus de Seva diceret et pronunciaret inter partes predictas super predictis ipse partes perpetuo ratum et firmum haberent et tenerent et observarent et complerent. Quiquidem dictus discretus Bertrandus de Seva, arbiter et arbitrator predictus, visis et attentis supradictis omnibus inter alia, pronunciavit (Ms. pronunciavit) sub dicta pena ut sequitur.

Unde ego, Bertrandus de Seva, arbiter et arbitrator predictus, visis propositis

et dictis supra per partem dicte domus Sancte Marie de Monte Carmeli et eius prioris et conventus et per dictum venerabilem et religiosum fratrem Petrum de Sancta Maria, priorem provincialem Ispanie. Visis eciam responsis exceptatis et dictis supra per dictos Guillelmum de Laceria, Iaspertum de Examins et Arnaldum de Buschetis, visis eciam et attentis que videnda et attendenda sunt et fuerunt in predictis et eis diligenter examinatis iuxta posse partibus iamdictis scilicet dicto religioso fratri Petro de Sancta Maria, priore Ispanie iamdicto et fratre Berengario de Mora nunc priore dicte domus Sancte Marie situate in suburbio civitatis Barchinone ex una parte, et dictis Arnaldo de Busquetis, Gisperto de Examins et Bernardo de Garrigosa, procuratore[s] ad hoc constituto per dictum Guillelmum de Laceria ex altera coram mel[i] constitutis ac per me pronunciari petentibus super predictis, habito colloquio pluries cum partibus predictis, arbitrando pronuncio et dico sub pena iamdicta mille solidorum Barchinone quod iamdicti venerabiles Guillelmus de Laceria, Gispertus de Examins et Arnaldus de Busquets dent et tradant precise et tradere et dare habeant dicte domui Sancte Marie del Carme situate in suburbio civitatis predictae, Barchinone, et eius priori et conventui, duos morabatinos censuales cum toto dominio et iure eorum alodiali de supradictis tribus morabatinis censualibus quos supradictus Iacobus de Riaria vel eius predecessores prestabant et prestare tenebantur censuales dicte domine Sclarmunde quondam pro domibus et orto eis contiguo cum pertinentiis suis quas et quem dictus Iacobus de Riaria vel eius predecessores tenebant et tenuerunt ad dictum censum trium morabatinorum pro dicta domina Sclarmunda et sub dominio et alodio eiusdem domine Sclarmunde prope dictam domum Sancte Marie del Carme, Barchinone, illos scilicet morabatinos censuales de predictis tribus morabatinis censualibus qui sunt prope dictam domum Sancte Marie et ad latus eius sive parietum ecclesie antique dicte domus et quod fiat divisio, si non est facta, de dictis tribus morabatinis censualibus de pagesia et aliis iuribus eorum et quod factis tribus partibus de dictis tribus morabatinis et eorum pagesia et iuribus habeant dicte domus, Sancte Marie, et eius prior et conventus duas partes in dominio alodiali eorum de dictis tribus morabatinis illas scilicet duas partes sive duos morabatinos censuales cum eorum pagesia et iuribus que sunt propinquiores dicte domui sive ecclesie antique dicte domus.

Salvo tamen dicto Iacobo de Riaria iure pagesie sue sive emphiteotici iuris sui cui non intendo derogari per meam sententiam. Salvo tamen quod dicta domus Sancte Marie habeat dictos duos morabatinos censuales, ut est dictum, et ius et dominium eorum alodiale tamen in pagesia quam in aliis. Dico eciam et pronuncio sub pena et forma iamdictis quod Guillelmus de Laceria, Arnaldus de Busquets et Iaspertus de Examins tradant et deliberent precise dictos duos morabatinos censuales cum iure et dominio eorum dicte domui Sancte Marie et eius priori et conventui. Sic quod non liberent a predictis nec possint liberari prestando precium, valorem vel extimacionem eorum dicte domui vel interesse dicte domui (Ms. domus) Sancte Marie immo precise ipsos duos morabatinos cum iure eorum habeant emere vel per quemcumque alium titulum iustum

habere potuerint et recuperare a dicto altari Sancti Petri, situato in dicta ecclesia Sancti Iohannis Ierusalomitani, Barchinone et ab eius rectore sic quod dominium alodialle dicatorum duorum morabatinorum transferant et transferre habeant dicti Guillelmus de Laceria, Arnaldus de Busquetis et Iaspertus de Examins in dictam domum Sancte Marie del Carme et eius priorem et conventum tale quale habebat dicta domina Scarmunda in dictis duobus morabatinis censualibus et eorum pagesiis et iuribus. Et quod predicta omnia faciant et (et) habeant facere et complere integre et indilate iamdicti Guillelmus de Laceria, Arnaldus de Busquets et Iaspertus de Examins a festo nativitatibus domini proxime venturo usque ad unum annum continue post subsequentem, habendo et recuperando dictos duos morabatinos censuales cum iure eorum per titulum empcionis aut cambii, vel per alium titulum iustum a dicto altari et eius rectore, de bonis dicte manumissorie vel de suis propriis bonis et dent et tradant ipsos duos morabatinos censuales cum iure et dominio alodialle dicte domui et eius priori et conventui usque ad dictum terminum, ut est dictum.

Et in supradictis omnibus dictum Guillelmum de Laceria licet absentem et dictum Bernardum de Garrigosa eius procuratorem presentem et dictos Arnaldum de Busquets et Iaspertum de Examins presentes; dicto fratri Petro de Sancta Maria, priori provinciali predicto et dicto fratri Berengario de Mora, priori dicte domus, presentibus et eidem domui et eius conventui sub pena et forma iamdictis condempno. Ab aliis vero omnibus propositis dictis et petitis supra ex parte et nomine dicte domus Sancte Marie et eius conventus dictum Guillelmum de Laceria licet absentem et dictum Bernardum de Garrigosa eius procuratorem presentem et dictos Arnaldum de Busquets et Iaspertum de Examins presentes, sub pena et forma iamdictis absolvo.

Hec dico et pronuncio sub forma predicta salvo tamen et excepto quod non intendo per hanc meam pronunciacionem seu sentenciam preiudicium fieri vel generari quin super aliis omnibus in hac sentenciam expresse non comprehensis. Dicti manumissores dicte domine Scarmunde possint agere et conveniri super factis bonis et negociis et iuribus dicte manumissorie et ipsam manumissoriam et ipsos manumissores ut manumissores tangentibus hac mea sentencia arbitrari non obstante. Salvo tamen et excepto quod prior et conventus dicte domus Sancte Marie de Monte Carmeli vel aliquis eorum nomine non possint movere vel facere amodo aliquam questionem, petitionem vel demandam dictis Guillelmo de Laceria, Arnaldo de Busquets et Iasperto de Examins vel eorum alteri et manumissoribus dicte domine Scarmunde vel proprio nomine vel aliter de supranominatis morabatinis censualibus per dictam dominam Scarmundam, ut est dictum, supra dimissis et legatis dicte domui Sancte Marie et eius priori et conventui nisi de iamdictis duobus morabatinis censualibus alodialibus supra in hac mea sentencia adiudicatis cum eorum iuribus et pertinenciis dicte domui et eius priori et conventui de iamdictis tribus morabatinis censualibus quos dictus Iacobus de Riarra vel eius predecessores prestabant et presterunt dicte domine Scarmunde, ut est supra dictum.

Dico eciam et pronuncio sub pena et forma iamdictis quod rescriptum apostolicum obtentum ex parte dicte domus et eius prioris et conventus super predictis a Sede Apostolica contra dictos manumissores sit cassum et vanum et quod tradatur de presenti dictis Guillermo de Laceria, Arnaldo de Busquetis et Iasperto de Examins per dictos priores et quod prior et conventus dicte domus vel aliquis eorum nomine non utantur, nec possint in dicto rescripto apostolico contra dictos Guillelmum de Laceria, Arnaldum de Busquets et Iaspertum de Examins vel eorum bona.

Hec dico et pronuncio reservata michi potestate corrigendi, declarandi et interpretandi hanc meam sentenciam seu pronunciacionem quando et quociens michi videatur et requisitus extitero per dictas partes vel alteram earum. Lata et lecta fuit per dictum discretum Bertrandum de Seva hec sententia sive pronunciacio die sabbati quo intitulabatur sexto Idus Novembre anno Domini, millesimo trescentesimo vicesimo. Presentibus partibus predictis, scilicet fratre Petro de Sancta Maria, priori provinciali Ispanie et fratre Berengario de Mora, priori domus seu conventus ordinis Sancte Marie de Monte Carmeli, situati in suburbio civitatis Barchinone ex una parte; et Arnaldo de Busquets, Gisperto de Examins et Bernardo de Garrigosa, procuratore dicti Guillelmi de Laceria ex altera. Presentibus eciam testibus fratre Galcerando de Cleriana, preposito maiori Sancti Cucuphatis vallene, Petro de Roseto iureperito, Bernardo de Castro, Arnaldo Clavelli et Iacobo Mascle.

Quamquidem sentenciam seu pronunciacionem incontinenti dicte partes laudaverunt, approbaverunt ac eciam emologaverunt. Et promiserunt eam complere et tenere ac eciam observare, et contra ea in aliquo non venire aliquo iure, causa vel racione. Presentibus testibus supradictis. Et nichilominus supradicti priores incontinenti iuxta supradictam pronunciacionem seu sentenciam tradiderunt supradictum rescriptum apostolicum ad quod tradendum et restituendum condemnati fuerunt dictis Arnaldo de Buschetis et Gisperto de Examins. Quoquidem rescriptum apostolicum recepit et secum aspectavit dictus Gispertus de Examins nomine suo proprio et dictorum Guillelmi de Laceria et Arnaldi de Buschetis conmanumissoribus suis.

Signum: Bertrandi de Seva predicti predictis subscribentis.

Signum: Petri de Turricella, publici Barchinone notarii auctoritate regia, qui predictis una cum testibus supranominatis interfuit et hec scripsit et clausit cum litteris suprapositis in linea tertia ubi scribitur *quod Guillelmus de Riaria* in linea septimadecima ubi dicitur *possederant* nec et cum litteris rasis et emendatis in linea XIIa ubi scribitur *libras* et in linea XXXa tertia ubi dicitur *dictos* et in linea quadragesima septima ubi scribitur *corrigendi*. de die et anno quo supra.

Doc. 9 (C. 109) 21 December, 1321 Original Parchment 27cms 3 mms x 40 cms 8mms. The friars receive a censal of two morabatins in franc alou on property adjoining the convent.

Noverint universi quod die qua computabatur duodecima Kalendas Ianuarii, anno Domino millesimo trecentesimo vecesimo primo. In presencia mei Laurencii de Canalibus, scriptoris iurati sub Bernardo de Villarubia, notario publico Barchinone et in presencia eciam testium subscriptorum ad hec specialiter vocatorum; Arnaldus de Busquetis senior, draperius et Iaspertus de Xamins, cives Barchinone, nomine suo proprio et nomine Guillermi de Laceria, civis eiusdem civitatis absentis, tradiderunt religioso fratri Berengario de Mora, priori domus Sancte Marie de Monte Carmeli, Barchinone recipienti nomine ipsius domus et conventus eiusdem possessionem corporalem seu quasi illorum duorum morabatinorum censualium cum dominio et aliis iuribus suis quos dicti Guillermus de Laceria, Arnaldus de Buschetis et Iaspertus de Xamins, racione empconis quam inde fecerant ab Arnaldo Sunierii, rectore illius presbiteratus quem domina Sibilia de Guardia quondam instituit seu mandavit institui ad altare[m] Sancti Petri constructum in capella domus Sancti Iohannis Ierusalomitane, Barchinone, habebant et accipiebant et habere et accipere debebant super duabus partibus adherentibus parietibus ecclesie antique predictae domus Sancte Marie de Monte Carmeli quarundam scilicet domorum et orti et pertinenciarum suarum quas Iacobus Riera ad censum trium morabatinorum habebat et tenebat per presbiteratum predictum, et sub dominio et alodio eiusdem quasque consueverat tenere per dominam Selarmundam, uxorem Guillermi Monetarii quondam, et sub dominio et alodio ipsius in suburbio Barchinone iuxta ortum dicte domus Sancte Marie.

Quiquidem Guillermus de Laceria, Arnaldus de Buschetis et Iaspertus de Xamins habebant et accipiebant dictos duos morabatinos censuales super predictis duabus partibus predictarum domorum et orti factis scilicet tribus partibus de ipsis domibus et orto. Quosquidem duos morabatinos censuales cum dominio et aliis iuribus eorundem dicti Guillermus de Laceria, Arnaldus de Buschetis et Iaspertus de Xamins dederant, assignaverant et concesserant dicte domui Sancte Marie de Monte Carmeli et dicto priori et conventui suo nomine eiusdem in perpetuum et per franchum alodium, prout de ipsa donacione, assignacione et concessione melius et plenius apparet per instrumentum publicum inde factum per notarium supradictum die et anno subscriptis. Supradictam autem possessionem tradiderunt sibi hoc modo quod induxerunt eum intra predictas duas partes predictarum domorum et orti. Et significantes predictam donacionem, assignacionem et concessionem Elicendi, uxori dicti Iacobi Riera dixerunt et mandaverunt eidem quod significaret predicta dicto marito suo et quod sibi ex parte eorum diceret et mandaret quod decetero haberet et teneret predictam domum Sancte Marie pro domin[ia] directa predictarum duarum [partum] precium predictarum domorum et orti.

Et quod eidem domui et priori et conventui ipsius, nomine eiusdem, responderet et satisfaceret decetero de predictis duobus morabatinis censualibus et de dominio et aliis iuribus eorundem de quibus dictis Guillermo de Laceria, Arnaldo de Buschetis et Iasperto de Xamins respondere et satisfacere tenebantur ac eciam teneretur. Et predicta Elicsendis acceptavit dictum mandatum. Et nichilominus nomine dicti mariti sui et de mandato dictorum Arnaldi de Buschetis et Iasperti de Xamins quod nomine suo et dicti Guillermi de Laceria sibi fecerunt, tradidit et solvit dicto priori unum denarium de censu predicto. Et de premissis petiit et rogavit dictus prior publicum sibi fieri instrumentum.

Acta sunt hec die et anno predictis in prima linea contentis presentibus scilicet testibus Bernardo de Castello, Francisco de Buschetis et Francisco Simonis.

Signum Bernardi de Villarubia, notarii publici, Barchinone qui hec scribi fecit et clausit.

Doc. 10 (C. 105) 12 July, 1329 Original Parchment 33 cms x 33 cms 2mms Romea, wife of Bonanat Busquets, concedes gives a property, situated near the Carmelite convent, in emphiteosis to Elisenda, daughter of Ferrer de Coma d'Albi.

Sit omnibus notum quod ego, Romia, uxor Bonanati Buscheti, agricole civis Barchinone, de consilio assensu et voluntate dicti Bonanati Buscheti, mariti mei, dono et stabilio sive in emphiteosim concedo vobis Eligsendi, filie Ferrarii de Coma d'Albi quondam, et vestris et progenitori atque posteritati vestre perpetuo ad bene meliorandum, habendum et tenendum omnique tempore in pace possidendum quodam operatorium meum cum retrocurrali eisdem et cum solis et supraponitis, introitibus, exitibus, pertinenciis et iuribus suis de illo scilicet honore meo qui consuevit teneri per dominam Sclarmundam, uxorem Guillermi Monetarii quodam et sub dominio et alodio eiusdem in suburbio civitatis Barchinone satis prope domum Sancte Marie del Carme, Barchinone apud locum vocatum de Tapiis. Et nunc dictus honor tenetur pro altare Sancti Petri constructum in ecclesia hospitalis Sancti Iohannis Ierusalomitani, Barchinone et sub dominio et alodio dicti altaris et rectoris eiusdem. Cui honori predicto dictum altare et rector eiusdem successerunt et in possessione predicti honoris inducti fuerunt post sententiam videlicet arbitralem latam per dominum regem et episcopum Valentinum inter civitatem Barchinone ex una parte; et ecclesiam Sedis eiusdem civitatis ex altera, super laudimiis eiusdem civitatis et territorii ipsius.

Et terminatur dictum operatorium cum retrocurrali eiusdem ex una parte in carraria publica, et ex alia parte in tenedone sive operatorio Michaelis Gamundi parietibus comunibus. Et ex alia parte in residuo honore meo. Et ex alia parte in tenedone dicte domus Sancte Marie del Carme iamdictam itaque operatorium cum retrocurrali eiusdem et cum solis et supraponitis, introitibus, exitibus, pertinenciis et iuribus suis, vos et vestri[s] et progenies atque posteritas vestra

perpetuo habeatis, tenetis et possideatis, pacifice et quiete. In hunc videlicet modum quod pro censu dicti operatorii et retrocurralis eiusdem et pertinenciarum suarum et tocius melioramenti quod ibi vos et vestri[s] feceritis, detis et solvatis, vos et vestri[s] michi et meis perpetuo a primo venturo festo Sancti Bartholomei ad unum annum primum venturum et deinde qualibet anno in eodem festo unum morabatinum bonum Alfonsinum auri fini et poderis recti. Dando et solvendo pro dicto morabatinum novem solidos bone monete Barchinone perpetue de terno secundem constitutionem factam per dominum regem super morabatinis censualibus in Barchinona; in hiis autem non proclametis neque faciatis vos et vestri[s] alium dominum nisi tam me et meos et dictum altare[m] Sancti Petri et rectorem eiusdem.

Liceatque vobis et vestris post dies triginta ex quo in me et meis et in dicto altari et rectore eiusdem fati cam inveneritis presentem adquisicioni cum omni melioramento quod ibi vos et vestri[s] feceritis vendere vel inpignerare sive alienare vestro consimili et vestrorum. Salvo tamen semper in predicto operatorio et retrocurrali eiusdem et pertinenciis suis quod teneo pro dicto altari et rectore eiusdem et sub dominio et alodio suo censu, iure et dominio et fatica triginta dierum mei et meorum. Et salvo eciam semper causa in predicto operatorio et retrocurrali eiusdem et pertinenciis hiis quam super residuo honore meo predicto censu, iure et dominio et fatica triginta dierum dicti altaris et rectoris eiusdem. Est tamen certum quod pro laudimio predictorum non datur nec debet dari dicto rectori nisi tantum quantum laicis est dari assuetum in civitate Barchinone pro laudimio pro hiis autem donacione et stabilicione habui et recepi a vobis et confiteor me a vobis habuisse et recepisse quinquaginta solidos monete Barchinone perpetue de terno predictae. In quibus renuncio excepcioni non numerate pecc(c)unie.

Insuper convenio et promit[ti]o vobis quod presentem adquisicionem cum omni melioramento quod ibi vos et vestri [s] feceritis faciam vos et vestros tenere, habere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas. Et pro hiis omnibus complendis ac firmiter attendendis obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, tam habita quam habenda.

Actum est hoc quarto Idus Iulii, anno Domini MoCCCco vicesimo quinto. Signa Romie predictae, uxoris Bonanati Buscheti que hec laudo, concedo et firmo. Signum: Bonanati Buscheti, mariti eiusdem Romie qui hiis consencio et ea firmo.

Testes huius rei sunt Guillelmus de Ruvira et Petrus de Conamines, cives Barchinone.

Ego, Berengarius Ianuarii, presbiter ac procurator Arnaldi Sul[n]jerii, rectoris dicti altaris Sancti Petri constructi in dicta ecclesia hospitalis Sancti Iohannis subscribo, salvo iure dicti altaris in omnibus.

Signum: Iacobi Sabaterii, notarii publici, Barchinone. Qui hec scribi fecit et clausit die et anno quo supra.

Doc. 11 (C 115) 5 October, 1334 Original parchment 31 cms x 43 cms 4mms. Francesc de Camos, as heir to his brother, Guillemo's estate, arranges for a lamp to burn in perpetuity in the Carmelite church..

Sit omnibus manifestum quod ego, Franciscus de Camos, filius Guillermi de Camos, mercatoris et civis Barchinone, heres universalis Guillermoni de Camos, mercatoris et civis Barchinone, heres universalis Guillermoni de Camos quondam mercatoris et civis Barchinone, fratris mei cum beneficio inventarii, confiteor et recognosco vobis Berengario de Capellatis, Guillermo de Camos, patri meo predicto et Bernardo Ferrarii de Podio, manumissoribus et executoribus una mecum testamenti seu ultime voluntatis dicti Guillermoni de Camos quod cum ipse Guillermonus in dicto suo ultimo testamento ad honorem et gloriam omnipotentis domini nostri Jhesu Christi et gloriose virginis Marie, matris eius et ob remedium anime sue instituerit in ecclesia Beate Marie de Monte Carmelo, civitatis Barchinone, unam lampadem que perpetuo die noctuque ardeat coram altari Beate Marie ipsius ecclesie, et pro servicio ipsius lampadis voluerit, ordinaverit et mandaverit quod dicti manumissores sui de trescentis quinquaginta libras quas pro anima sua accepit, emerent unum morabatinum censualem per liberum et franchum alodium in loco tuto, idoneo et securo, disponens, ordinans et mandans quod heres suus quicumque esset, exigeret, haberet et acciperet dictum morabatinum censualem cum iure et dominio eiusdem et faceret servicium ipsius lampadis ita quod faceret ardere dictam lampadem continue. Et firmaret rationem dominii in omnibus instrumentis vendicionum et aliarum alienacionum que fient de honore seu honoribus pro quibus dictum censuale[m], prestaretur et haberet et acciperet laudimia inde proveniencia ad omnes suas voluntates inde libere faciendas prout in dicto testamento quod Iacobus de Comarmena, notarius infrascriptus, scribi fecit et clausit octavo Idus Decembre, anno domini millesimo trecentesimo tricesimo secundo, lacius et plenius continetur.

Vos, dicti manumissores, pium propositum dicti testatoris adimplere et vosmet ipsos, de huiusmodi fidei comisso exonerare volentes de dictis trescentis quinquaginta libras simul mecum emistis ad opus servicii dicte lampadis a Bernardo Burgueti, filii Bernardi Marqueti, civis Barchinone et domine Sibilie, uxoris eius, precio sexdecim librarum et quindecim solidorum monete Barchinone de terno per liberum et franchum alodium unum morabatinum censualem cum toto directo dominio et fatica et quolibet alio iure pro rata eiusdem morabatini de illis videlicet duobus morabatinis censualibus cum dominio et aliis iuribus eiusdem quos dictum Bernardus Burgueti per liberum et franchum alodium habebat et accipiebat et habere et accipere debebat singulis annis in festo Sancti Michelis super quibusdam domibus cum omnibus suis edificiis et cum introitibus et exitibus ac omnibus aliis pertinenciis et iuribus earundem quas Felicius de Plano, aventurerius, civis Barchinone et Bonanata, uxor eiusdem, habent et possident in burgo civitatis Barchinone apud Curiam Comitalem quasque tenebant per eundem Bernardum Burgueti ad dictum censum duorum morabatinorum et sub

dominio et alodio suo. Prout de ipsa empcione plene constat per publicum instrumentum inde factum auctoritate Romei Ca Batella, notarii publici, Barchinone, octavo Idus Augusti, anno infrascripto, et quem morabatinum cum iure et dominio, fatica et quolibet alio iure michi tradidistis sub tali videlicet pacto et condicione quod ego et mei iuxta ordinacionem dicti testamenti exigamus, habeamus et percipiamus perpetuo dictum censuale[m] unius morabatini et quod faciamus servicium dicte lampadis.

Qua propter ego, dictus Franciscus de Camos, cupiens adimplere predictam ut teneor ex certa sciencia per me et omnes heredes meos, convenio et promitt[er]e vobis, Berengario de Capellatis, Guillermo de Camos et Bernardo Ferrarii de Podio, manumissoribus antedictis et vobis, notario infrascripto, a me legit[im]e stipulanti, paciscenti et recipienti pro vobis et omnibus aliis quorum interest quod ego et heredes mei de dicto morabatino in quantum sufficiat et quandiu subsistat et exigi et haberi possit, faciemus servicium dicte lampadis iuxta voluntatem et ordinacionem dicti defuncti sine omni dampno et missione vestri et dicte manumissorie. Et pro predictis omnibus et singulis complendis et firmiter attendendis, obligo (vobis et) vobis, notario infrascripto tanquam publice persone a me legit[im]e stipulanti et recipienti pro personis quarum interest et intererit omnia bona mea, mobilia et immobilia habita et habenda. Renuncians quantum ad hec ex certa sciencia omni iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc tercio Nonas Octobre, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo quarto.

Signum: Francisci de Camos predicti qui hec laudo, concedo et firmo.

Testes huius rei sunt Romeus de Riaria, pre[s]biter et Franciscus Fusterii.

Signum: Iacobi de Comarmena, notarii publici Barchinone qui hec scribi feci et clausit cum litteris rasis et emendatis in linea decima ubi scribitur *unum morabatinum censualem cum toto directo dominio*. Die et anno per supra.

Doc. 12 (C. 103) 21 October, 1336 Original parchment 23 cms x 43 cms. Guillem de Puig acknowledges receipt of £21 from the sale of a censal.

Sit omnibus manifestum quod ego, Guillelmus de Podio civis Barchinone ex certa sciencia, confiteor et recognosco vobis, Bartholomeo (Ms. Bertholomeu) de Villafancha, civil[s] dicte civitatis quod muneravistis et solvistis michi bene et plenarie ad mei voluntatem omnes illas viginti una libras monete Barchinone de terno quas michi dare promisistis et tenebamini pro precio vendicionis quam vobis et vestris et quibus velitis perpetuo feci, de toto ipso censuali quatuor morabatinorum et eciam de firma fatica, dominio et alio quolibet iure eiusdem que ego habebam et recipiebam et vos, nunc racione empcionis vestre infrascripte, habetis et recipitis super toto ipso honore sive tenedone, domorum cum orto qui ibi est et cum omnibus aliis suis pertinentiis et iuribus quem Iacobus Trepati, notarii, civis Barchinone habebat et tenebat pro me, et nunc racione dicte

empcionis vestre habet et tenet per vos, sub dominio et alodio altaris Sancte Agnetis in Sede Barchinone, constructi in burgo Barchinone, infra tenedonem mansi qui fuit Guillermi Monetarii, et in carraria que dicitur Guillermi Monetarii, et satis prope domum Sancte Marie de Carmelo supra locum antiquitus vocatum «Caput de Tapies». De quoquidem honore sive tenedone domorum aliquam partem tenent alique persone pro dicto Iacobo Trepatis et residuum aliam partem tenet ipse Iacobus Trepatis nondum stabilitam prout hec et alia in instrumento dicte vendicionis quod factam est in posse Raimundi de Avinione, notarii subscripti, Kalendas Octobre, anno infrascripto, plenius continentur unde renunciando quantum ad hec ex certa sciencia, excepcioni non numerate et non solute pec(c)unie et doli, mali et in factum accioni et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Facio vobis et vestris de predictis viginti una libras que sunt predium dicte vendicionis michi racione predicta, ut predicatur, traditis et solutis bonum finem perpetuum et pactum de non petendo.

Actum est hoc duodecimo Kalendas Novembre, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo sexto.

Signum: Guillermi de Podio predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Iacobus de Canali, Raimundus Mir et Berengarius Riarie.

Signum: Iohannis Salati, regia auctoritate notarii publici Barchinone, tenentis scripturas scribanie Raimundi de Avinione quondam, tenent sui ex ordinacione inde facta per eundem qui hoc instrumentum repertum notatum in quodam capibrevio seu protocollo notularum seu rogationem (Ms. rogatonum) scribanie dicti Raimundi de Avinione quondam firmatumque sub die et anno predictis iuxta ipsius notule seriem auctoritate venerabilis vicarii Barchinone in hanc formam publicam redigens scribi fecit et clausit tercio Idus Augusti, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo.

Doc. 13 (C.131) 19. February, 1338 [1339] Original parchment 22cms 6mms x 51 cms 5 mms. Sale of a censal to Jaume de Rovira on property belonging to the Carmelites.

[Noverint universi quod die domenicam qua computabatur Kalendas Marcii, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo in presencia mei, Bernardi Guillermi de Villarubia, auctoritate regia notarii publici, Barchinone et in presencia eciam [Raimundi de Rippa, cursori honorum Petrus de Busquetis et Raimundi Vendrelli scriptori, civi Barchinone t] estium ad hec specialiter vocatorum. Felicius Riarie, civis Barchinone, tradidit Iacobo de Rovira, civi eiusdem civitatis, possessionem corporalem seu quare totius censualis quatuor morabatinarum [dominium et ius que habebat] et tenebat per dictum Felicius Riarie sub dominio scilicet et alodio domus Sancte Marie de Monte Carmeli, Barchinone in burgo civitatis Barchinone, in vico nominato del Carne supra et satis prope [dict]am dom[um de Sancte Marie] de Monte Carmeli.

Quodquidem censuale predictum cum dominio et alio iure suo dictus Felicius Riarie vendiderat dicto Iacobo de Ruvira et suis et quibus ipse velit perpetuo prout de ipsa vendicione melius et plenius apparet per instrumentum publicum inde factum per me, notarium supradictum, quartodecimo Kalendas Februarii, anno predicto. Predictam quoque possessionem sibi tradidit in hunc modum quod accepit ipsum per manum et indixit eum in domibus supradictis. Et significans dictam vendicionem dicto Petro de Busquetis ibidem presenti dixit et mandavit eidem quod decetero haberet et teneret dictum Iacobum de Ruvira pro dominilo predictarum domorum sibi que responderet et satisfacet decetero de censuali predicto et de dominio et alio iure suo.

Et dictus Petrus de Busquetis acceptavit dictum mandatum. Et nichilominus dedit et solvit dicto Iacobo de Ruvira duos denarios monete Barchinonensium de terno in solutum pro rata census predicti. Et de predictis petiit et rogavit dictus Iacobus de Ruvira fieri sibi publicum instrumentum per me notarium supradictum. Acta sunt hec die et anno predictis supra in prima linea contentis presentibus scilicet, ut predicatur, me dicto notario et testibus supradictis.

Signum mei Bernardi Guillelmi de Villarubia, auctoritate regia notarii publici Barchinone qui rogatus premissis ut supra continetur interfui una cum testibus supradictis et hec scribi feci et clausi.

Doc. 14 (C.100) 19 February, 1338 [1339] 22 cms 9mms x 39 cms 1mm Feliu Riera acknowledges payment received for the censal which Jaume de Riera held on a property belonging to the convent.

Sit omnibus manifestum quod ego, Felicius Riarie, civis Barchinone, filius Iacobi Riarie quondam civis eiusdem civitatis, confiteor et recognosco vobis, Iacobo de Ruvira de domo domini regis civil[s] dicte civitatis quod solvistis michi bene et plenarie ad meam voluntatem viginti sex libras et octo solidos monete Barchinone de terno, pro quibus vendidi vobis et vestris et quibus velitis perpetuo censuale quatuor morabatinorum dominium et ius que ego habebam et accipiebam et habere et accipere debebam in perpetuum super quibusdam domibus cum retrocurrali et orto eis contiguus et pertinenciis suis quas Petrus de Busquetis, civis dicte civitatis, ad censum predictum habebat et tenebat per me sub dominio scilicet et alodio domus Sancte Marie de Monte Carmeli, (Barchinone) in burgo civitatis Barchinone in vico vocato del Carma supra et satis prope dictam domum Sancte Marie de Monte Carmeli prout de ipsa vendicione melius et plenius apparet per instrumentum publicum inde factum per notarium infrascriptum predictas quoque viginti sex libras et octo solidos solvistis michi hoc modo quod pro me et de mandato meo solvistis laudimium dicte domui Sancte Marie de Monte Carmeli de dicto precio competens. Et residuum dedistis et solvistis michi numerando. Et ideo renunciando excepcioni non numerate et non solute pecunie et doli, mali et accioni infactum et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec

repugnantibus, facio vobis et vestris de predictis viginti sex libris et octo solidis unum et perpetuum, finem et pactum de ulterius non petendo. Sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Promittens vobis quod nunquam conveniam nec conveniri faciam vos nec vestros super predictis viginti sex libris et octo solidis nec super aliqua parte seu quantitate ipsarum nec racione vel occasione earum in iudicio vel extra iudicium.

Actum est hoc Kalendas Marcii, anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo. Signum: Felicij Riari predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Raimundus de Rippa, cursor honorum Petrus de Busquetis, et Raimundus Vendrelli, scriptor cives Barchinone.

Signum: Bernardi Guillermi de Villarubia, auctoritate regia notarii publici, Barchinone qui hec scribi feci et clausit. Cum litteris rasis et emendatis in linea octava ubi dicitur *tens*.

Doc. 15 (B. 369) 28 March, 1340 Original Parchment 57 cms 2 mmis x 57 cms 7mms Two minors, Guillermono de Bages and his sister, Francesca, sell property in Barcelona.

In nomine Domini, noverint universi quod ego, Guillermonus de Bagiis et ego, Francisca, soror eiusdem, filii Guillermi de Bagiis, çabaterii (sic) quondam civis Barchinone et domine Romie quondam que fuit uxor eiusdem, non dolo inducti nec metu compulsi, nec errore lapsi, sed bono animo et spontanea voluntate et ex certa sciencia. Vendimus vobis, magistro Petro de Fonte, phisico et cirurgico, civi dicte civitatis et vestris et quibus velitis perpetuo, quasdam domos meas cum operatorio et cum retrocurrali et omnibus pertinentiis et iuribus suis quas communiter et pro indiviso habemus et possidemus ac tenemus per discretos Bernardum de Villarubia et Bernardum Guillerimum de Villarubia, eius filium, notarios, cives dicte civitate et sub dominio et alodio eorundem in burgo civitate Barchinone apud locum qui dicitur Curia Comitalis. Et terminanter predictæ domus ab oriente in carraria publica que dicitur Curia Comitalis, a meridie in tenedone Guillermi Magistri, civis Barchinone et parieti in tenedone Petri de Orto, civis eiusdem civitatis: ab occidente et circio in tenedone Raimundi de Curtibus, civis dicte civitate.

Hanc itaque vendicionem facimus vobis, docto magistro Petro de Fonte et vestris et quibus velitis perpetuo sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Et extrahimus predicta que vobis vendimus de iure, dominio et posse nostri et nostrorum. Eademque in vestrum vestrorumque ius, dominium et posse mittimus et transferimus irrevocabiliter pleno iure ad habendum, tenendum omnique tempore pacifice possidendum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem inde libere faciendam sine contradiccione et impedimento nostri et nostrorum et alterius cuiuscumque persone.

Et promittimus (vobis) tradere vobis possessionem corporalem predictorum

que vobis vendimus et in ipsa possessione vos et vestros facere potiores. Preterea, ex causa vendicionis, damus et cedimus ac mandamus vobis et vestris et quibus velitis perpetuo, omnia iura omnesque acciones reales et personales, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias et mixtas et alias quascumque novis competentes et competere debentes in predictis que vobis vendimus et contra quascumque personas in in quibuscumque bonis racione eorum et exercitium eciam nostrum ipsarum accionum et iurium. Quibus accionibus et iuribus ac exercicio supradictis possitis vos et vestri et quos volueritis uti et experiri agendo, defendendo, excipiendo et replicando et omnia alia faciendo in iudicio et extra iudicium quecumque et quemadmodum nos poteramus ante huiusmodi vendicionem et cessionem et possemus nunc et eciam postea quodcumque.

Nos enim facimus et constituimus vos in hiis dominum et procuratorem in rem vestram propriam ad faciendum inde vestre libitum voluntatis. Salvis tamen semper in predictis et super predictis que vobis vendimus censum, iure et dominio ac fatica triginta dierum dicatorum Bernardi de Villarubia et Bernardi Guillermi de Villarubia et suorum. Qui census est quatuor morabatini boni Alfonsini auri fini et ponderis recti annuatim solvendi in festo Sancti Iohannis mensis Iunii. Pro quorum quatuor morabatinorum quolibet solventur et debent solvi novem solidos monete Barchinone de terno. Et ideo gratis et ex certa sciencia renunciamus excepcioni non numerate et non solute pecunie et precii non habiti et non recepti et legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur excepcioni et doli, mali et infactum accioni et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Donantes et remittentes vobis et vestris et quibus velitis perpetuo gratis et ex certa sciencia irrevocabiliter inter vivos quitquid predicta que vobis vendimus plus valent vel possunt valere precio supradicto.

Insuper convenimus et promittimus vobis quod predicta que vobis vendimus faciemus vos et vestros et quos volueritis habere, tenere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas. Et quod tenebimur vobis et vestris et quibus velitis semper de evicione eorum. Et si forsan aliqua persona moveret vel faceret contra vos vel vestros aliquo tempore aliquam questionem, petitionem vel demandam, litem vel controversiam, de iure vel de facto, in iudicio vel extra iudicium, in predictis que vobis vendimus vel racione aut occasione eorum gratis et ex certa sciencia, convenimus et promittimus vobis quod in continenti cum inde fuerimus requisiti opponemus nos defensionem vestre et vestrorum. Et quod respondebimus et satisfaciamus pro vobis et vestris cuilibet querelanti. Et quod in principio litis suscipiemus in nos onus litigii. Et quod agemus et ducemus causam seu causas nostris propriis sumptibus et expensis a principio usque ad finem. Vel vos et vestri[s], si volueritis, possitis ipsam causam seu causas agere et ducere per vos ipsos. Et hoc sit in eleccione vestri[s] et vestrorum. Nos enim remittimus vobis et vestris gratis et ex certa sciencia, et ex pacto necessitatem denunciacionis. Et si vos vel vestri[s] elegeritis ipsam causam seu causas agere et (et) ducere per vos ipsos gratis et ex certa sciencia, convenimus et promittimus vobis quod restituemus et solvemus vobis et vestris ad

vestram voluntatem omnes expensas que circa litem vel lites, et extra litem seu lites, fient et quitquid et quantum a vobis et vestris evictum fuerit cum omni scilicet dampno et interesse que inde vos et vestri[s] feceritis aut sustinueritis quoquomodo sive obtineatis in causa seu causis sive etiam succumbatis. Et quod super predictis omnibus et singulis, servabimus vos et vestros penitus sine dampno. Et credatur vobis et vestris super ipsis expensis, dampnis et interesse plano et simplici verbo nullo alio probacionum genere requisito. Et pro hiis complendis et attendis et tenendis et observandis, obligamus vobis et vestris omnia bona nostra, mobilia et immobilia, habita et habenda. Et ut predicta maiori gaudeant firmitate quia minores sumus viginti quinque annis maiores tamen scilicet.

Ego, dictus Guillermonus, decem et octo annis, et ego, dicta Francisca, tresdecim annis, non vi nec dolo sed sponte iuramus per dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus nostris corporaliter tacta, predicta attendere et complere, et tenere et observare, et in aliquo non contrafacere vel venire, ratione vel occasione minoris etatis nec aliquo iure, causa vel etiam ratione.

Hec igitur omnia supradicta et singula facimus, paciscimur et promittimus nos, dicti Guillermonus de Bagiis et Francisca, soror eiusdem, vobis dicto magistro Petro de Fonte necnon, et vobis notario infrascripto tanquam publice persone pro eodem magistro Petro de Fonte et pro aliis etiam personis quarum interest et intererit recipienti et paciscenti ac etiam legitime stipulanti.

Actum est hoc Barchinone quinto Kalendas Aprilis, anno Domino millesimo trecentesimo quadragesimo.

Signum: Guillermoni de Bagiis predicti qui hec laudo, firmo et iuro. Testes huius rei sunt Petrus Provincialis, civis Barchinone, Arnaldus Cami de villa Cervarie, Guillermo de Fabricis et Franciscus de Podiolo, scriptores Barchinone.

Signum: Francisci de Rubi, notarii publici, Martorelli pro Petro de Canalibus, rectore ecclesie dicti loci in cuius manu et posse Francisca predicta hoc instrumentum et contenta in eo firmavit, iuravit pridie Kalendas Aprilis, anno quo supra, presentibus testibus Berengario de Naguia, Guillermo de Palacio, presbitero et Antonio Geraldi.

Signum: Bernardi de Villarubia predicti qui hec laudo et firmo ratione dominii salvo iure meo.

Signum mei Bernardi Guillermi de Villarubia predicti qui hec laudo et firmo ratione dominii salvo iure mei et meorum in omnibus.

Signum: Bernardi de Podio auctoritate regia notarii publici Barchinone qui hoc instrumentum recepit ipsumque firmatum et iuratum in posse suo per dictum Guillermonum de Bagiis in mundum redigi fecit. Et postea firmatum et iuratum per dictam Franciscam in posse Francisci de Rubi, notarii publici, Martorelli pro Petro de Canalibus, rectore ecclesie dicti loci prut per subscriptionem eiusdem notarium supra factam apparet *et intelligi*. Et in linea tertia decima ubi dicitur clausit. Cum litteris apponitis in linea quinta ubi dicitur *exceptioni*. Et in linea vicesimaquarta ubi dicitur *magistro*. Et rasis et emendatis in dicta linea

terciademica ubi dicitur *precii non habiti et non*. Et in secunda linea huius clausure ubi dicitur *sub*. Et in tercia linea huius clausure ubi dicitur *et*.

(*On the dorso Cartes veyles dels morabatins los quals lo monestir del Carme compraren den G. Pujol especieri*).

Doc. 16 (B.74) 14 June, 1346 Original parchment 60 cms x 64 cms 9 mms Sale by Jaume de Rovira of a censal held by Pere de Busquets on property belonging to and adjoining the convent.

In nomine Domini, noverint universi quod ego, Iacobus de Ruvira, de domo domini regis, civis Barchinone, filius Guillermi de Ruvira quondam civis eiusdem civitatis, gratis et ex certa sciencia vendo et titulo vendicionis concedo, absolvo et difinio vobis venerabili Berengario Taxerii, priori conventus fratrum domus Barchinone, ordinis Beate Marie de Monte Carmeli eminenti nomine et ad opus ipsius domus et conventus eiusdem, et ipsi eciam domui et conventui eiusdem perpetuo totum ipsum censuale quatuor morabatinorum annis singulis perpetuo solvendorum de quibus solvitur medietas in festo Sancti Iohannis mensis Iunii et altera medietas in festo Sancti Michaelis et totum dominium et omne aliud ius que ego habeo et accipio, et habere et accipere debeo, super quibusdam domibus cum retrocurrali et orto eis contiguo et cum arboribus diversorum generum et aliis suis pertinenciis quas Petrus de Busquetis, civis dicte civitatis ad censum predictum habet et tenet per me sub dominio scilicet et alodio dicti vestri conventus sive domus Sancte Marie de Monte Carmeli, Barchinone in burgo civitatis Barchinone, in vico nominato *del Carma* supra et satis prope dicta domum Sancte Marie de Monte Carmeli pro quorum morabatinorum quolibet solventur et debent solvi novem solidos monete Barchinone de terno secundem constitutionem et ordinationem a domino rege factam super solutionem morabatinorum censualium Barchinone.

Et terminantur predictae domus cum orto et suis pertinenciis ab oriente in tenedone Guillermi Riaría a meridie in dicto vico nominato *del Carma*: ab occidente in tenedone Raimundi Roura; a circio in quadam carraria que non transit que ibi est que aperit in vico vocato *d'En Moneder* per quam eciam carrariam habetur accessus ad ortum dicte domus Sancte Marie de Monte Carmeli. Et est sciendum quod predicta que vobis vendo competunt ad me ratione mee proprie empcionis quam inde feci a Felicio Riarie, civis Barchinone, cum publico instrumento inde facto auctoritate Bernardi Guillermi de Villarubia, auctoritate regia notarii publici Barchinone, quartodecimo Kalendas Febroarii, anno Domini millesimo trecentesimo octavo. Est eciam sciendum quod hec que vobis vendo, absolvo et dificio ad annum censum unius morabatini annuatim solvendi in festo Sancti Michaelis ad dictam rationem novem solidorum monete Barchinone, tenebam per vos, nomine predicti conventus sive domus ut per laicam et privatam personam et sub dominio et alodio vestro.

Hanc itaque vendicionem, absolucionem et difinicionem facio vobis ementi nomine et ad opus dicte domus et eius conventus et ipsi eciam domui et eius conventui perpetuo sicut melius dici potest et intelligi ad vestri et dicti conventus salvamentum et bonum eciam intellectum. Et extraho predicta que vobis vendo, absolvo et difinio de iure, dominio et posse mei et meorum. Eademque omnia et singula in ius, dominium et posse dicte domus et eius conventus et vestri nomine eorundem mitto, et transfero irrevocabiliter pleno iure ad habendum et tenendum omnique tempore pacifice possidendum et ad omnem vestram et dicti conventus voluntatem inde libere faciendam sine contradiccione et impedimento mei et meorum et alterius cuiuscumque persone.

Et promitto vobis tradere vobis vel cui volueritis recipientibus nomine et ad opus dicte domus et eius conventus possessionem corporalem seu quasi predictorum que vobis et dicte domui et eius conventui vendo, absolvo et difinio et in ea vos et dictam domum et eius conventum facere pociores. Preterea ex causa huius vendicionis dono, cedo et mando dicte domui et conventui eiusdem et vobis nomine eorundem perpetuo omnia iura omnesque acciones, reales et personales, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias atque mixtas et alias quaslibet que et quas ego habeo et habere possum ac debeo queque michi competunt et competere possunt ac debent in predictis que vobis vendo, absolvo et difinio et contra quascumque personas et res racione et occasione eorum. Quibus iuribus et accionibus supradictis possitis vos et dictus conventus ac quos vos volueritis nomine dicte domus et eius conventus uteri et experiri agendo scilicet et respondendo, defendendo, excipiendo et replicando et omnia alia in iudicio et extra iudicium faciendo quencumque et quemadmodum ego poteram ante huiusmodi vendicionem, absolucionem, difinicionem et cessionem et possem nunc et eciam postea quodocumque.

Ego enim facio et constituo vos, dictum priorem nomine dicte domus et eius conventus et ipsum conventum et suos in hiis dominos et procuratores ut in rem vestram propriam et dicte domus et eius conventus ad faciendum inde vestras in omnibus libere voluntates pro precio vero predictorum que vobis vendo, absolvo et difinio dedistis et solvistis michi, et confiteor me a vobis seu pro vobis habuisse et recepisse viginti duas libras monete Barchinone de terno de quoquidem precio Franciscus Fusterii, notarius, Arnaldus Guanserii et Iacobus de Sobramunt, partexerii, civis Barchinone, manumissores et exeutores testamenti seu ultime voluntatis Bernardi de Portella quondam molerii, civis dicte civitatis michi dederunt et solverunt pro vobis decem et septem libras insolutum et satisfaccionem decem et septem librarum quas ipsi manumissores dare et solve tenebantur facta avinencia inter vos et ipsos in empcione unius morabatini censualis que per franchum alodium emere tenebantur iuxta voluntatem et ordinationem dicti Bernardi de Portella quondam in loco idoneo et securo de illis scilicet sexaginta libris predictae monete quas ipse Bernardus de Portella quondam accepit pro anima sua in suo ultimo testamento; et cum dictus morabatinus esset emptus tenebantur ipsi manumissores ipsum morabatinum

dare et assignare dicte domui Sancte Marie de Monte Carmeli et priori et conventui eiusdem de quo seu pro quo morabatino ipsi prior et conventus facerent anno quolibet perpetuo unum anniversarium pro anima dicti Bernardi de Portella in ecclesia ipsius domus die scilicet qua corpus ipsius Bernardi de Portella fuit traditum sepulture ut in testamento dicti Bernardi de Portella laciis et plenius continentur. Et cum melius et utilius sit dicte domui et eius conventui et vobis nomine eorundem ratione dicti anniversarii habere et recipere anno quolibet dictos quatuor morabatinos quos vobis et ipsis domui et conventui vendo, absolvo et difinio et qui amodo erunt franchum alodium ipsius domus et eius conventus quam habere et recipere anno quolibet dictum morabatinum solum quem dicti manumissores pro dicto anniversario dicte domui et conventui eiusdem emere tenebantur. Ideo de voluntate ipsorum manumissorum convertistis dictas decem et septem libras in vendicione presenti quam vobis et dictis domui et conventui facio de dictis quatuor morabatinis. Qua propterea renuncio excepcioni peccolunie predictae non numerate et non solute et precii predicti non habiti et non recepti per modum predictum et legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur et excepcioni de dolo, malo et infactum accioni et omni alii iuri, rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Dando et remittendo vobis et dictis domui et conventui perpetuo donacione irrevocabili inter vivos siquid predicta que vobis et dictis domui et conventui vendo, absolvo et difinio plus modo valent seu a modo valuerint precio supradicto. Preterea confiteor et in veritate recognosco vobis quod predicta que vobis et dictis domui et conventui vendo, absolvo et difinio vendideram iam Raimundo Regalis, mercatori civi Barchinone pro tanto precio quantum est precium supradictum et cum instrumentum ipsius vendicionis in mundum redactum fuisset vobis prenominato venerabili priori presentatum vos infra triginta dies fatice vestre prout licitum vobis fuit retinuistis vobis predicta ratione fatice.

Insuper convenio et promitto vobis quod predicta que vobis et dictis domui et conventui vendo, absolvo et difinio simul cum omnibus suis melioramentis faciam vos et dicta domum et eius conventum habere, tenere et possidere in pace perpetua (Ms. perpetuo) o contra omnes personas et quod tenebor vobis et dictis domui et conventui semper de firma et legali eviccione eorum. Et si forsan aliqua persona faceret, proponeret vel moveret contra vos vel dictam domum et eius conventum aliquo tempore aliquam questionem, petitionem vel demandam, litem vel controversiam, de iure vel de facto aut aliter in iudicio vel extra iudicium in predictis que vobis et dictis domui et eius conventui vendo, absolvo et difinio vel ratione aut occasione eorum.

Convenio et promitto vobis quod incontinenti cum inde fuero requisitus opponam me defensionem vestre et dicte domus et ipsius conventus et quod respondebo et satisfaciam pro vobis et dictis domo et conventu cuilibet querelanti et quod in principio litoris suscipiam in me onus litigi et quod agam et ducam ipsam causam seu(s) causas meis propriis sumptibus et expensis a principio usque ad finem, vel vos aut vestri si volueritis possitis ipsam causam seu causas

agere et ducere per vos ipsos et hoc sit in eleccione vestri et vestrorum. Ego enim remitto vobis et dictis domui et conventus eiusdem ex pacto necessitatem denunciacionis. Et si vos vel dicta domus aut eius conventus eligeritis ipsam causam seu causas agere et ducere per vos ipsos, convenio et promitto vobis quod restituum et solvam vobis et dictis domui et conventui ad vestram voluntatem indilates omnes expensas et missiones que circa litem et lites et extra litem et lites fient et quitquid et quantum a vobis et a dictis domo et conventu evictu fuerit simul cum toto dampno et interesse que facietis aut sustinebitis quoquo modo sive obtineatis in causam seu causas sive eciam subcumbatis et quod super predictis omnibus et singulis servabo vos et dictam domun et eius conventum penitus sine dampno.

Et credatur vobis et dicto conventui et successoribus vestris in dicto prioratu super ipsis missionibus, dampnis (dampnis) et interesse plano et simplici verbo nullo alio probacionum genere requisito. Pro predictis igitur omnibus et singulis sit complendis et firmiter attendendis, tenendis et observandis, obligo vobis et dicte domui et conventui eiusdem omnia bona mea, mobilia et immobilia, habita et habenda. Et ut predicta omnia et singula maiori gaudeant firmitate, iuro sponte per dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula attendere firmiter et complere et in aliquo non contrafacere nec venire aliquo modo iure, causa vel eciam racione. Preterea ut de premissis omnibus et singulis a me vobis supra premissis vobis et dictis domui et conventui diligentius cautum sit, dono vobis et ipsis domui et conventui fideiussorem Nicholaum de Ruvira, fratrem meum qui mecum et sine me teneatur vobis et vestris de predictis omnibus et singulis a me vobis suprapremissis. Eaque omnia et singula supradicta mecum et sine me vobis et vestris complere et attendat et compleret attendi faciat prout melius et plenius superius continentur.

Ego, igitur, Nicholaus de Ruvira, fideiussor predictus, suscipiens in me sponte hanc fideiussionem convenio et promitto vobis, dictis venerabili priori et conventui quod, cum dicto Iacobo de Ruvira, fratre mee, principali venditore et eciam sine eo, tenebor vobis et vestris de eviccionem predictorum et de omnibus aliis et singulis ab eodem fratre meo vobis supra premissis. Eaque omnia et singula supradicta cum dicto Iacobo, fratre mee et eciam sine eo, vobis (vobis) et vestris complebo et attendam et compleri et attendi faciam prout melius et plenius superius continentur. Et pro hiis complendis et firmiter attendendis, tenendis et observandis, obligo vobis et dictis domui et conventui omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda. Renuncians quantum ad hec cuilibet legi sive iuri dicenti quod prius conveniatur principalis quodam fideiussor et consuetudini Barchinone qua excusantur fideiussores a solvendo, tenendo curiam per annum, et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Et ut predicta maiori gaudeant firmitate iuro sponte per dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta attendere et complere, tenere et observare et in aliquo non contrafacere nec venire aliquo modo iure, causa vel eciam racione.

Ad hec ego, Constančia, uxor dicti Iacobi Ruvira, venditoris laudans, approbans, ratificans et confirmans vobis dicto venerabili fratri Berengario, priori dicte domus et conventui eiusdem domus et suis predictam vendicionem quam dictus maritus meus fecit vobis et dictis domui et conventui perpetuo de predicto censuali quatuor morabatinorum et de toto dominio et alio iure eorum; et obligationem eciam quam idem maritus meus fecit vobis et dicte domui et eius conventui de omnibus bonis suis pro eviccione dicte vendicionis et omnia alia et singula supradicta et eisdem vendicioni et obligationi expresse consenciens prout melius et plenius superius continentur.

Convenio et promitto vobis, dictis venerabili priori et conventui dicte domus, quod non movebo vel faciam nec inferam contra vos vel vestros aliquo tempore aliquam questionem, petitionem vel demandam, litem vel controversiam de iure, vel de facto, aut aliter in iudicio vel extra iudicium, in predictis per vos emptis nec in aliqua parte ipsorum, nec racione vel occasione eorum, nec consenciam eciam inferenti, nec contra predicta[m] vel aliqua de predictis veniam, racione dotis mee vel sponsalicii mei nec racione iure ipotecarum mearum, nec ex quantumque aliqua alia racione, iure seu causa.

Ego enim cerciorata et ipotecata pro dote mea et sponsalicio meo, renuncio quantum ad hec ipsi doti mee et sponsalicio meo et iuri ipotecarum mearum que vobis et vestris quantum ad predicta[m] remitto et beneficio velleiani senatus consulti in favorem mulierum introducto et autentice que incipit «siqua mulier», codice ad velleianum. Et ut predicta omnia et singula maiori gaudeant firmitate, iuro sponte per dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta, predicta tenere et observare et in aliquo non contrafacere nec venire iure aliquo, racione vel causa.

Hec igitur omnia et singula supradicta prout superius continentur facimus, paciscimur, convenimus et promittimus nos, dicti Iacobus de Ruvira, Nicholas de Ruvira eius frater et Constančia, uxor dicti Iacobi, per nos et omnes heredes et successores nostros quoscumque scilicet nostrum quilibet a se dicta vobis dicto venerabili priori et dictis domui et eius conventui necnon et notario eciam infrascripto tanquam publice persone pro vobis et pro personis omnibus quarum intersit et intererit recipienti et paciscenti ac eciam ligit[ti]me stipulanti.

Actum est hoc Barchinone octavodecimo Kalendas Iulii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo sexto.

Signum: Iacobi de Ruvira principalis.

Signum: Nicholai de Ruvira eius fratris, fideiussoris.

Signum: Constancie, uxoris dicti Iacobi de Ruvira, predictorum qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Iacobus de Scintes, Franciscus Fusterii, notarii et Matheus de Vallo, cives Barchinone.

Signum: Raimundi Vendrelli, auctoritate regia notarii publici Barchinone qui hec scribi fecit et clausit. Cum litteris emendando in raso positis in linea decima

ubi corrigitur *do*. Et in linea tricesima octava ubi emendantur *atten*. Et cum litteris apponitis in linea quadragesima quinta ubi continetur *predictam vendicionem quam dictus maritus meus fecit vobis et dictis domui et conventui*.

Doc. 17 (C. 99) 14 June, 1346 Original parchment 22 cms 7 mms x 34 cms 2 mms. Jaume de Rovira acknowledges receipt of payment of a censal on property he owns next to the convent.

Noverint universi quod ego, Iacobus de Ruvira, de domo domini regis, civis Barchinone, confiteor et recognosco vobis, venerabili fratri Berengario Taxerii, priori domus seu conventus fratrum Sancte Marie de Monte Carmeli, Barchinone quod solvistis michi bene et plenarie ad meam voluntatem illas omnes viginti duas libras monete Barchinone de terno pro quarum precio ego vendidi, absolvi et difinui vobis et vestris et quibus velitis perpetuo, ementi nomine et ad opus dicti conventus totum ipsum censuale quatuor morabatinorum annis singulis perpetuo solvendorum. De quibus solvitur mediatas in festo Sancti Iohannis mensis Iunii et altera mediatas in festo Sancti Michelis et totum dominium et omni aliud ius que ego habebam et accipiebam et habere et accipere debebam super quibusdam domibus cum retrocurrali et orto eis contiguo, et cum arboribus diversorum generum et aliis suis pertinentiis quas Petrus de Buschetis, civis dicte civitatis, ad censum predictum habebat et tenebat per me sub dominio scilicet et alodio dicte domus Sancte Marie de Monte Carmelo, (Barchinone) in burgo civitatis Barchinone, in vico nominato *del Carma* supra et satis prope dictam domum Sancte Marie de Monte Carmeli, prout de ipsa vendicione, absolutione et difinicione melius et plenius apparet serie instrumenti publici inde facti per notarium infrascriptum die et anno subscriptis.

Predictam vero solucionem dictarum viginti duarum librarum fecistis michi hoc modo quod de ipsis de voluntate mea retinuistis vobis duas libras quatuor solidos que vobis competierunt pro laudimio dicte vendicionis. Et totum residuum pro vobis et nomine vestro dedit et solvit michi in pec(c)unia numerando in presencia notarium et testium subscriptorum Franciscus Fusterii, notarii civis Barchinone, manumissor et exequor una cum Arnaldo Guanserii et Iacobo de Sobramunt parceriorum testamenti seu ultime voluntatis Bernardi de Portella quondam molerii, civis dicte civitatis. Et ideo quare de predictis omnibus viginti duabus libris a vobis bene contentus sum ad omnem meam voluntatem, renunciando excepcioni pec(c)unie predictae non numerate et non solute et doli, mali et infactum accioni et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus. Facio vobis et vestris de predictis omnibus viginti duabus libris per vos michi, ut predicatur, per solutis apocham et bonum ac perpetuum finem et pactum de ulterius non petendo vallantum stipulacione sollempni in posse videlicet vestri notarii infrascripti tanquam publice persone propredicto priore et conventu atque pro omnibus aliis etiam personis quarum intersit et intererit recipientis et paciscentis ac etiam legitime stipulantis.

Actum est hoc Barchinone, octavodecimo Kalendas Iulii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo sexto.

Signum: Iacobi de Rovira predicti qui hec laudo et firmo.

Testes huius rei sunt Franciscus Fusterii et Iacobus de Senites, notarii, Petrus de Solerio et Bernardus Oliverii, cives Barchinone.

Signum: Raiumundi Vendrelli, auctoritate regia notarii publici, Barchinone qui hec scribi fecit et clausit.

Doc. 18(C. 104) 16.May. 1347 Original Parchment 27 cms 1 mm.x.36 cms 4 mms. Sale of censal to the Carmelites on a property adjoining their convent.

Noverint universi quod cum Iacobus de Ruvira de domo domini regis, civis Barchinone, vendiderit et ex causa vendicionis concesserit, absolverit et difinuerit venerabili fratri Berengario Taxerii, priori domus seu conventus fratrum Sancte Marie de Monte Carmeli, Barchinone, eamenti nomine et ad opus ipsius domus et conventus eiusdem et ipsi eciam domui et conventui eiusdem perpetuo totum ipsum censuale quatuor morabatinorum annis singulis perpetuo solvendorum. De quibus solvitur mediatas in festo Sancti Iohannis mensis Iunii et altera mediatas in festo Sancti Michelis et totum dominium et omne aliud ius que ipse Iacobus de Ruvira habebat et accipiebat, et habere et accipere debebat, super quibusdam domibus cum retrocurrali et orto eis contiguo et cum arboribus diversorum generum et aliis suis pertinenciis quas Petrus de Buschetis, civis dicte civitatis ad censum predictum habet et tenet per ipsum Iacobum de Ruvira sub dominio scilicet et alodio dicti conventus sive domus Sancte Marie de Monte Carmeli.

Et in contrarium dicte vendicionis fuerit actum initum et in pactum expressum deductum quod ipse Iacobus de Ruvira traderet dicto priori recipienti nomine et ad opus dicte domus et conventus eiusdem possessionem corporalem et quasi predictorum sibi, ut predictitur, vendiditor. Prout de ipsa vendicione, absolucione et difinicione melius et plenius apparet per instrumentum publicum inde factum per me dictum notarium octavodecimo Kalendas Iulii, anno subscripto. Idcirco die qua computabatur septimodecimo Kalendas Iulii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo sexto in presencia mei, Raimundi Vendrelli, auctoritate regia notarii publici, Barchinone et in presencia eciam Francisci Fusterii et Iacobi de Sc)intes notariorum, Petri de Solerio et Bernardi Oliverii, civium Barchinone, testium ad hec specialiter vocatorum prenominaus Iacobus de Rovira tradidit possessionem corporalem seu quasi iamdicto venerabili fratri Berengario Taxerii recipienti nomine et ad opus dicte domus et conventus eiusdem de toto predicto censuali quatuor morabatinorum et omni dominio et alio iure ipsorum in hunc modum, videlicet quod dictus Iacobus de Ruvira stans intus dictas domos accepit dictum fratrem Berengarium Taxerii per manus et introduxit eum intus dictas domos et dictus prior expulit seu eiessit dictum

Iacobum de dictis domibus ipso priore in sua possessione interius remanente et protestante quod non solum re set eciam animo possidebat et intendebat possidere predictam sibi vendita, ut est dictum.

Item: eadem diem paululum post predictam in presencia mei dicti notarii et dictorum Francisci Fusterii et Iacobi de Sintes notariorum, testium ad hec specialiter vocatorum, dictus Iacobus de Ruvira notificando supradictam vendicionem dicto Petro de Buschetis personaliter adiuncto in platea Sancti Iacobi Barchinone dixit et mandavit eidem quod de cetero de dicto censuali et omni dominio et alio iure suo responderet et satisfaceret dicto priori et conventui eiusdem perpetuo prout sibi ante huiusmodi vendicionem et possessionem, tradicionem respondere et satisfacere tenebatur, quod mandatum dictus Petrus de Buschetis gratuito animo acceptavit et nichilominus dedit et solvit dicto priori recipienti nomine dicte domus et sui conventus duos denarios minutos monete Barchinone in solutum pro rata preme solucionis sibi faciende de censuali predicto. Et de predictis omnibus et singulis petiit dictus venerabilis et religiosus frater Berengarius Taxerii, nomine dicte domus sue sibi fieri et tradi publicum instrumentum ad conservacionem iuris sui et memoriam rei geste.

Signum mei Raimundi Vendrelli, auctoritate regia notarii publicii Barchinone, qui una cum testibus supradictis premissis omnibus ut supra continentur interfui et hec scribi feci et clausi. Cum litteris apponites in linea secunda ubi continetur *Barchinone* et in linea ultima ubi dicitur *domus*.

Doc. 19 (B. 44) 16 May. 1347 Original Parchment 31 cms 4 mm x 60 cms. Donation made to the Carmelites by Arnau Saborit and his wife, Dolça.

In nomine Domini, noverint universi quod ego, Arnaldus Saborit, notarius et civis Barchinone. Attendens quod de bonis temporalibus ea sola perpetuo remanenter que pro Christi nomine et eius servicio inpenduntur. Idcirco ad laudem et gloriam omnipotentis Dei et gloriose et Beatissime semper virginis Marie, matris eius, et tocius celestis curie et pro remedio et salute anime mee et domine uxoris mee et dominorum parentum meorum et suorum et omnium fidelium defunctorum et omnium illorum quibus iniuriati existimis et de quibus nunc vel in futurum memor non fuero, dono et ex causa donacionis, concedo et assigno super omnibus et singulis bonis meis mobilibus et immobilibus ubique habitis et habendis, donacione pura, perfecta et irrevocabili inter vivos honorabili conventui monasterii Beate Marie de Monte Carmeli, civitatis Barchinone, et religioso priori eiusdem conventus qui nunc est, vel pro tempore fuerit. Et vobis eciam notario infracripto tanquam publice persone pro eis et pro aliis eciam personis quarum interest et intererit et recipienti et paciscenti ac eciam legit[time] stipulanti unum morabatinum honum alfonsinum auri fini et ponderis recti, dando et solvendo pro ipso morabatino novem solidos monete Barchinone de terno secundem ordinationem regiam super solucione morabatinorum editam

sive factam, habendum, petendum et recipiendum a me et a bonis meis perpetuo, ut predicatur, quolibet anno decima die continue post festum Omnium Sanctorum.

Hanc autem donacionem et ex causa donacionis concessionem facio vobis, dicto honorabili conventui dicti monasterii seu prefato priori ipsius nomine eiusdem qui nunc est et pro tempore fuerit de predicto morabatio pure, libere et absolute et sine omni condicione et retencione. Et sicut melius dici potest et intellegi ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum. Sub tali tamen pacta, forma et condicione, predictam donacionem vobis facio per vos, dictus honorabilis conventus, una cum priore eiusdem qui nunc est et pro tempore fuerit teneamini facere quolibet anno perpetuo anniversarium ad honorem et laudem omnipotentis Dei et gloriosissime ac Beatissime semper virginis Marie, matris, eius, ac tocius celistis terre quod salute et remedio anime mee et dicte domine uxoris mee et dominorum parentum meorum et suorum ac omnium fidelium defunctorum et omnium illorum quibus iniuriatus existo et de quibus nunc vel in futurum memor non fuero.

Et quod venerabilis prior dicti conventus qui nunc est, vel pro tempore fuerit, sub periculo anime sue teneat quolibet anno perpetuo antequam dictum anniversarium fiat per se vel per aliquem fratrem sui ordinis de duobus vel tribus diebus ante terminum dicti anniversarii notificare heredi meo quicumque fuerit, et quod dictum anniversarium fiat quolibet anno perpetuo bene et honorifice dicta die, et quod omnes fratres qui illa die qua dictum anniversarium fiet fuerint tunc in dicto ordine teneantur celebrare missam et aliter orent ad dominum Deum et gloriosissimam virginem Mariam, matrem eius, et eciam ad omnes sanctos Dei pro anima mea et dicte domine, uxoris mee et dictorum parentum meorum (et uxoris mee), et omnium fidelium defunctorum ac omnium illorum quibus iniuriatus existo, et de quibus nunc memor non fuero aut de cetero memor non ero, sicut et prout discrecioni eorum melius visum fuerit faciendum. Promittens gratis et ex certa sciencia et per firmam et sollempnam stipulacionem dicto honorabili conventui dicti monasterii (sic) et religioso priori eiusdem qui nunc est et pro tempore fuerit eius nomine ac vobis eciam notario infrascripto tanquam publice persone pro eis et eorum nomine ac pro aliis eciam personis quarum interest et intererit recipienti et paciscenti quod predictam donacionem et ex causa donacionis concessionem firmam habebo perpetuo tenebo et inviolabiliter observabo, et quod contra eam vel aliqua de predictis non veniam racione ingratitude vel alia racione, iure, modo seu causa. Renunciens quantum ad hec gratis et ex certa sciencia legi sive iuri dicenti donacionem posse revocari vel irritam fieri propter ingratitude vel aliam quamvis causam et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus.

Et ut predicta meliori gaudeant firmitate non dolo vi vel metu set (sic) sponte iuro per Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta predicta omnia et singula rata, grata et firma semper habere, tenere et inviolabiliter observare et nunquam in aliquo contrafacere vel venire racione ingratitude nec ex quantumque alia eciam iure seu causa hec igitur que dicta

sunt, facio, paciscor et promito dicto venerabili conventui dicti monasterii Beate Marie de Monte Carmeli, civitatis Barchinone et religioso priori eiusdem monasterii qui nunc est et pro tempore fuerit et vobis eciam notario infrascripto tanquam publice persone pro eis et pro aliis eciam personis quarum interest et intererit recipienti et paciscenti ac eciam ligitt[ime stipulanti.

Ad hec ego, Dulcia uxor dicti Arnaldi Saborit, laudans, approbans, ratificans et confirmans in omnibus et per omnia predictam donacionem et concessionem per dictum maritum meum vobis, dicto honorabili conventui prefati monasterii Sancte Marie de Carmelo et religioso priori eiusdem conventus qui nunc est vel pro tempore fuerit supra factam et eidem donacioni et concessioni ob salutem anime mee et dicti mariti mei et omnium fidelium defunctorum, ut predicatur, facte et omnibus aliis et singulis supradictis expresse concediens prout melius et plenius supra continentur. Et sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum dicti conventus et dicti prioris qui nunc est vel pro tempore fuerit salvamentum et bonum intellectum gratis et ex certa sciencia convenio et promitto vobis dicto honorabili conventui et dicto priori qui nunc est et pro tempore fuerit quod contra predictam donacionem et concessionem per dictum maritum meum vobis supra factam nunquam veniam nec aliquem contravenire faciam concensiam seu permitam racione dotis mee vel sponsalicii mei nec racione eciam iuris ipothecarum mearum nec ex quantumque alia racione, iure seu causa. Immo cerciorata plenarie de iure meo per notarium infrascriptum renuncio quantum ad hec gratis et ex certa sciencia ipsi doti mee et sponsalicio et iuri ipothecarum mearum quod vobis et vestris quantum ad predictam] remito et auxilio velleiani senatus consulti et auctentice si qua mulier posite C. ad velleianum et scripture consuetudini Barchinone et omni alii iuri, racioni et consuetudini contra hec repugnantibus.

Et ut predicta omnia maiori gaudeant firmitate non dolo vi vel metu set (sic) sponte iuro per dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia manibus meis corporaliter tacta quod contra predictam vel aliqua de predictis nunquam veniam racione dotis mee vel sponsalicii mei nec racione eciam iurium ipothecarum mearum nec ex quantumque alia racione, iure seu causa. Actum est hoc septimodecimo Kalendas Iunii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo septimo.

Signum Arnaldi Saborit. Signum Dulcie uxoris eius predictorum. Qui hec laudamus, firmamus et iuramus.

Testes huius rei sunt Ferrarius Bertrandi, notarius et Arnaldus Serra, scriptor.

Signum Marci Castanierii, auctoritate regia, notarii publici Barchinone qui hec scribi fecit et clausit cum supraponito in linea XVIIa ubi dicitur *uxoret* in linea Xa ubi dicitur *fuerint* et in linea XVIIIa ubi dicitur *ut predicatur* facte. Et cum litteris rasis et emendatis in linea prima ubi dicitur *tinentur* et in linea IIIa ubi dicitur *ordinacionem*.

Doc. 20 (C. 178) 7 February, 1346 Copy of original parchment 56 cms 4 mm x 38 cms. Clause of the will of Arnau de Busquets providing for anniversaries in several churches including the Carmelites.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quadam clausula scripta et contenta in testamento quod venerabilis Arnaldus de Busquetis, draperius civis Barchinone quondam fecit et ordinavit in posse Berengarii de Castellario quondam notarii publici Barchinone, septimo Idus Februarii, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo sexto, quod testamentum Romeus de Sarriano, tenens scripturas dicti Berengarii de Castellario scribi fecit et clausit, in quo testamento testes sunt rogati et heres est institutus. Tenor vero dicte clausule talis est.

Preterea, ad laudem et gloriam dominum viri Jhesu Christi et in remissionem peccatorum nostrorum instituo et mando fieri perpetuo, anniversaria et elemosinam infrascripta ut sequitur: videlicet, in domo fratrum predicatorum, Barchinone unum anniversarium, et in domo fratrum minorum Barchinone aliud anniversarium, et in domo fratrum Sancte Marie de Monte Carmeli, Barchinone aliud anniversarium, et in domo Sancti Augustini, Barchinone aliud anniversarium, et in dicta ecclesia Sancte Marie de Mari aliud anniversarium; que anniversaria et quodlibet eorum mando et volo fieri in dictis locis annuatim die obitus mei vel saltem infra octo dies a die obitus mei computandos et quod fiant prout in quolibet ipsorum locorum est fieri assuetum.

Et ego, ad dicta anniversaria facienda et elemosinam quam inde fieri mando, dimitto et assigno imperpetuum et per franchum alodium viginti quatuor morabatinos censuales cum dominio et aliis iuribus suis pro rata eorum de illis viginti quinque morabatinis cum dominio et aliis iuribus suis que per liberum et franchum alodium habeo et possideo in civitate Barchinone, in carraria de Bisilia, super tribus hospiciis contiguis quorum hospiciorum unum tenet En Soler ad censum quindecim morabatinorum solvendorum annuatim in festo Nathalis Domini. Et aliud ipsorum hospiciorum tenent heredes d'En Mora, sabaterii ad censum quinque morabatinorum solvendorum, videlicet medietatis in festo Nathalis Domini et alterius medietatis in festo Sancti Iohannis Iunii. Et aliud ipsorum hospiciorum tenet En Gual, sabaterius ad censum quinque morabatinorum solvendorum annuatim in festo Nathalis Domini medietatis et alterius medietatis in festo Sancti Iohannis Iunii. Volens et ordinans quod dicta domina, uxor mea, et heres meus universalis, toto tempore vite eorum et alterius eorum superviventis petant, exigant et recipiant predictos viginti quatuor morabatinos censuales et procurent et faciant fieri dicta anniversaria et elemosinam (Ms. this line incorrectly inserted into text) subscriptam. Et dicta domina, uxor mea, et heres universalis meus dent de ipsis morabatinis dicte domui fratrum predicatorum annuatim die dicti anniversarii quod mando fieri annuatim in eadem pro procuracione conventus eiusdem ad mensam quadraginta solidos. Et dicte domui fratrum minorum annuatim die dicti anniversarii quod mando fieri annuatim in eadem domo pro procuracione conventus eiusdem ad mensam quadraginta

solidos. Et dicte domui Sancte Marie de Monte Carmeli annuatim die dicti anniversarii quod mando fieri in eadem pro procuracione conventus dicte domo ad mensam viginti solidos. Et dicte domui Sancti Augustini, Barchinone annuatim die dicti anniversarii quod mando fieri in eadem pro procuracione conventus dicte domus ad mensam undecim solidorum. Et presbiteris beneficiatis et conducticiis dicte ecclesie de Mari qui facient dicta anniversaria in eadem ecclesia viginti solidos distribuendos et dividendos inter eos equis partibus, et volo quod venerabilis archidiaconus de Mari seu eius vicarius habeant annuatim die dicti anniversarii fiendi in dicta ecclesia de Mari pro caritate candelis, ostiis et vino duos solidos et non ultra.

Et rogo omnes fratres dictorum ordinum et presbiteros et conducticios dicte ecclesie de Mari quod in qualibet die dictorum anniversariorum celebrent et orent ad dominum Deum et specialem oracionem faciant pro anima mea et quod dicti presbiteri et conducti dicte ecclesie de Mari die qua fiet dictum anniversarium in dicta ecclesia de Mari exiant supra tumultum meum, ipsum tumultum absolvendo. Dent etiam dicta domina, uxor mea, et dictus heres meo universalis toto tempore eorum et alterius ipsorum superviventis de dictis (Ms. dictos) morabatin(i)is censualibus annuatim bacino pauperum verecundancium parrochie Sancte Marie de Mari in festo Omnium Sanctorum duodecim solidos et medium; et die qua fit comemoracio pro defunctis duodecim solidos et medium. Et in die festi Nathalis domini triginta solidos. Et die veneris Passionis Domini quindecim solidos. Et die festi Pasche Resurrllectionis domini quindecim solidos. Laudimia vero et fatice et alii proventus seu *sdevenimenta* [eventus] dictorum morabatinorum censualium sint dicte domine, uxoris mee, et dicti heredis mei universalis et firment racionem Domini in instrumentis vendicionum et aliarum alienacionum que fieri de hiis pro quibus dicti morabatini censuales prestantur.

Post obitum autem dicte domine uxoris mee et dicti heredis mei universalis, volo et ordino quod predicta anniversaria et elemosinam bacini procuret et fieri faciat beneficiato beneficii quod dictus pater meus instituit in dicto altari Sancti Vincencii et Sancte Lucie qui nunc scilicet est et qui pro tempore fuerit; et quod ea faciat et fieri faciat dictus beneficiatus eo modo quo ea fieri mando per dictam dominam uxorem meam et dictum heredem meum universalem. Et volo quod laudimia, fatice et alii proventus et *esdevenimenta* (eventus) dictorum morabatinorum censualium sint dicti beneficiati pro suis laboribus. Volo etiam et mando quod predicta per ne supra ordinata ne tradatur oblivioni scribatur in aliquo libro seu loco in dicta ecclesia de Mari.

Signum Marci Castanierii, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

Signum Thome Rosteti, auctoritate regia notarii publici Barchinone, testis.

Signum Bernardi Turelli, baiuli Barchinone, qui huic translato a suo originali fideliter sumpto et cum eodem de verbo ad verbum legit[ime] comprobato non viciato nec in aliqua sui parte suscripto. Ex parte domini regis et auctoritate officii quo fungimur, auctoritatem nostram impendimus peritus et decretum et ei tanquam originali suo in iudicio et extra, fides plenaria ab omnibus impendatur.

Apponitum per manum mei, Francisci Formosii, auctoritate regia notarii publicii, Barchinone, regentis nunc scribaniam curie ipsius baiuli. In cuius manu et posse dictus baiulus hanc firmam fecit doudecima die Iunii, anno a nativiate Domini millesimo CCCo quinquagesimo (Ms. quinquagento) secundo presentibus testibus Guillermo de Colle et Petro Molella scriptoribus. Et ideo ego, Franciscus Formosii, notarius predictus, hec scripsi et hoc meum hic apposui. Signum Romei de Sarriano, notarii publicii Barchinone qui hoc translatum fideliter sumptum ab originali suo et cum eodem de verbo ad verbum comprobatum scribi fecit cum litteris in raso ponitis in linea quinta ubi scribitur *dimito* et postea autenticatum ut supra patet clausit decima die Iulii, anno a nativiate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo.

*DOCUMENT CONCERNING THE BUILDING
OF A CHURCH TO BLESSED MARGARET*

Petrus etc., Dilecte consiliario thesaurario nostro, Iacobo Rubei, salutem etc.

Cum nos, amore Dei et pietatis intuitu, concesserimus cum presenti monialibus Ordinis Beate Marie de Carmelo, in auxilium operis ecclesie et monasterii quam et quod ipse moniales intendunt construere et hedificare ad invocationem et luidem Beate Margarith virginis, in civitate Barchinone vel eius suburbio, duos mille solidos Barchinonensium.

Propterea vobis dicimus et mandamus quatenus de pec(c)unia Curie nostre que est vel erit penes vos tribuatis et solvatis dictis monialibus, vel quibus voluerunt loco sui, dictos duos mille solidos Barchinonensium. Et factam solutionem presentem recuperetis litteram cum apocha[m] de soluto.

Datum Ilerde, VIIo Idus Novembre, anno Domini MoCCCoXoL sexto, (Vidi a suptus).

ACA, Barcelona, RC 1310, f. 74 v.

INDEX TO APPENDIX

1. Fr. Bernat de Manlleu appeals excommunication of friars.
2. Testamentary clause from will of Pere de Cervera.
3. Friars claim legacy from Dona Esclarmonda.
4. Settlement of dispute whith Santa Maria del Pi.
5. Sale of a censal in Carrer de Guillem Moneder.
6. Testamentary clause from will of Berenguer Sabater.
7. Bull of Pope John XXII confirming protection of Order.
8. Settlement of Dona Esclarmonda's will.
9. Censal on property near convent given to friars.
10. Concession of Guiller mó de Caniòs.

11. Legacy from will of a property to the friars.
12. Guillem de Puig acknowledges receipt from sale of censal.
13. Sale of a censal to Jaume de Rovira.
14. Feliu Riera acknowledges receipt from sale of censal.
15. Two minors sell property in Barcelona.
16. Jaume de Rovira sells a censal.
17. Jaume de Rovira acknowledges receipt from sale of censal
18. Sale of censal to the Carmelites.
19. Arnau and Dolça Saborit make a gift to the convent.
20. Testamentary clause from will of Arnau de Busquets.

INDEX TO PROPER NAMES

<i>Name</i>	<i>Doc.</i>
AGUILAR, Ramon	3
ALENTORN, Guerau de	2
ALURELLIS (ALURELLS), Fr. Guillem de	4
APRILIS (ABRIL), Pere	2
AVINIONE (AVINYÓ), Ramon de – notary	12
BAGIIS (BAGÈS), Francesca de	15
BAGIIS (BAGÈS), Guillem de – cobbler	15
BAIULI (BATLLE), Francesc	6
BASTERII (BASTER), Bernat – furrier	6
BERNAT, Fr. – Bishop of Barcelona	1
BERTANDI (BERTRAN), Ferrer – notary	19
BONETI (BONET) , Bernat – procurator	8
BONIFACIUS (BONIFACE) VIII – Pope	7
BOSSEGAYS, Ramon de – Rector of Church of La Bisbal	4
BURGUET, Bernat	11
BUSCHETI (BUSQUETS), Bonanat	10
BUSCHETI (BUSQUETS), Romia	10
BUSCHETIS (BUSQUETS), Francesc de	9
BUSCHETIS (BUSQUETS), Pere de	17, 18
BUSCHETIS (BUSQUETS), Arnau de – clothier	3, 8, 9, 20
BUSQUETIS (BUSQUETS), Pere de – scribe	13, 14
CA BATELLA (SA BATELLA), Romeu – notary	11
CALDERIIS (CALDERS), Guillem de merchant	5
CAMÍ, Arnau – scribe from Cervera	15
CAMÓS, Francesc de – merchant	11
CAMÓS, Guillem de	11
CANADELL, Guillem de	3
CANAL, Jaume de	12
CANAL, Primeric de	4
CANALIBUS (CANALS), Llorens – scribe	9

<i>Name</i>	<i>Doc.</i>
CANALS, Pere de	15
CAPELLATIS (CAPELLADES), Berenguer de	11
CARDONE (CARDÓ), Bartolomeu – farmer	5
CASTANIERII (CASTANYER), Marc – notary	19, 20
CASTELLARIO (CASTELLAR), Berenguer de – notary	20
CASTELLO (CASTELL), Bernat de	9
CASTRO (CASTELL), Ricart de	8
CASTROAULINO (CASTELLOLÍ), Ramon de	2
CERVERA, Pere de	1
CLAVELL, Arnau	8
CLERIANA, (CLAIRÀ), Fr. Galceran de –prepositus, S. Cugat	8
COLLE (COLL), Jaume de	6
COLLE (COLL), Guillem de – scribe	20
COMA D'ALBI (COMABLANC), Elisenda	10
COMARMENA, Jaume – notary	6, 11, 12
COMTE, Berenguer – cotton merchant	6
CONAMINES, Pere de	10
CRITERII (CRITERI), Arcus (Arcs) – farmer	6
CURTIBUS (CORTS), Ramon de	15
DACHS, Ramon	7
DETTURI (DE TORRE), Fr. Francesc	4
EGIDII (GIL), Fr. Salvador – prior 1294 & 1316	3, 4
En Gual – cobbler	20
En Mora – cobbler	20
En Soler	20
EXAMINS, (EXAMENIS), Jaspert (Gisbert) de	3, 8
FABRICIS (Fàbrega), Guillem de – scribe	15
FERRARII (FERRER), Fr. Nicolau	4
FERRARII (FERRER), Fr. Francesc	4
FERRARIUS (FERRER), Bernat – scribe	1
FOLCHERIIS (FOLGUERS), Jaume de	5
FONTE (Font), Pere de – physician and surgeon	15
FORMÒS, Francesc - notary	20
FUSTERII (FUSTER), Francesc – notary	11, 16, 17, 18
GAMUNDI (GAMUNDÍ), Miguel	10
GARRIGOSA, Bernat de	8
GERALDI (GUERAU), Antoni	15
Gregory x – Pope	1

<i>Name</i>	<i>Doc.</i>
GRUNNI (GRONY), Tomas	3
GUANSERII (GUANSER), Arnau – «parcerer»	16
GUARDIA, Sibil·la de	8, 9
Guidoni (Guy) Fr. (TERRENA)	8
GUILABERTI (GILABERT), Bernat	4
IANUARIII (GENER), Berenguer – procurator	4, 8, 10
Iohannes (John) XXII – Pope	7
LACERIA (LLÀCER), Berenguer de	4
LACERIA (LLÀCER), Berenguer de – canon	4
LACERIA (LLÀCER), Guillem de	4, 5, 8, 9
LETONE (LLEDÒ), Arnau de	3, 8
LIMONA (LLIMONA), Bernat de – Master Physician	1
MAGER, Pere	1
MAGISTRI (MESTRE), Guillem	15
MAIAFRE (MALLAFRÈ), Arnau	6
MANLEUO (MANLLEU), Fr. Bernat de – prior (1293)	1
MANSO (MAS)/NARBONA, Fr. Ramon de Prov. Prior, Spain	4
MARQUET, Bernat	11
MARQUET, Sibil·la	11
MAS OR NARBONA, Fr. Ramon de – Provincial Prior	4
MASCLE, Jaume	8
MIR, Ramon	12
MOLELLA, Pere – scribe	20
MONETARII (MONEDER), Guillem	5, 8, 9, 10, 12
MONETARII (MONEDER), Esclarmonda	3, 5, 8, 9, 10
MORA, Fr. Berenguer de – prior 1320 & 1321	8, 9
MUNELLIS (MUNELLS), Bonanat	6
NAGERA, Francesc	6
NÀGERA, (NÀGUER), Ramon de – precentor	1
NAGIA (NAJA), Berenguer de	15
NOVELL, Francesc	3
OLIVER, Bernat	17, 18
OLLER, Pere – Canon	1
OLONE (OLLÓ), Ferrer de – priest	1
ORTIS (ORTÍ), Arbitre de	4
ORTO (ORTÍ), Guillem de	8
ORTO (ORTÍ), Pere de	15
PALACIO (PALAU), Guillem de – priest	15

<i>Name</i>	<i>Doc.</i>
PALACIO (PALAU), Guerau de – Jurisperitus	3, 5, 8.
PASCHALIS (PASCUAL), Pere	5
PISTANEIS (PISTANYS), Pere de	3
PLANO (PLA), Bartolomeu de	3
PLANO (PLA), Bonanata	11
PLANO (PLA), Feliu de –adventurer	11
PODIO (PUIG), Bernat Ferrer de	11
PODIO (PUIG), Esteve – notary	1
PODIO (PUIG) , Guillem de	5, 12
PODIOLO (PUJOL), Francesc de – scribe	15
PONCIUS (PONS) – Bishop of Barcelona	4, 7
PORTELLA, Bernat de	16, 17
PRAT, Jaume de	6
PRAT, Maymó de	6
PROVINCIALIS (PROVENSAL), Pere	15
PUIG, Bernat de – notary	7, 15
PUIG, Pere de	2
QUERALT, Pere –priest	5
REGALIS (REIAL), Ramon –merchant	16
RIARIA (RIERA), Miguel de	8
RIARIA (RIERA), Pere	8
RIARIA (RIERA), Romeu de –priest	11
RIARIA (RIERA), Called also FOXIO (FOIX), Guillem – priest	4, 5, 8, 16
RIARIE (RIERA), Berenguer	12
RIARIE (RIERA), Feliu	13, 14, 16
RIERA, Elisenda	9
RIERA, Jaume	8, 9
RIPPA (RIBA), Ramon de – runner	13, 14
ROSELL, Bernat	4
ROSET, Pere de _Jurisperitus	8
ROSSELL, Fr. Pere de prior 1293	2
ROSTET, Tomàs – notary	20
ROURA, Guillem	16
RUBEI (ROIG), Jaume – Royal Treasurer	ACA
RUBÍ, Francesc de – notary from Martorell	15
RUVIRA (ROVIRA), Constanca	16
RUVIRA (ROVIRA), Guillem de	10, 16
RUVIRA (ROVIRA), Jaume de	13, 14, 16, 17, 18

<i>Name</i>	<i>Doc.</i>
RUVIRA (ROVIRA), Nicolau de	16
SC)INTES (SINTES), Jaume de – notary	16, 18
SABATA, Guillem – notary	3
SABATELLA, Bernat – priest	4
SABATER, Berenguer	6
SABATERII (SABATER), Jaume	10
SABORIT, Arnau – notary	19
SABORIT, Dolça	19
SALA, Fr. Raimain	4
SALA, Guillem	4, 6
SALATI (SALAT), Joan – notary	12
SANTA EUGENIA, Bernat de – Rector of S. Maria del Pi	4
SANTA MARIA, Fr. Pere de – Provincial Prior	8
SARRIANO (SARRIÀ), Romeu de – notary	20
SERRA, Arnau – scribe	19
SEVA, Bertran de – jurisperitus	4, 8
SIMONIS (SIMÓ), Francesc	9
SOBRAMUNT (SOBREMONT), Jaume de – «parcerer»	16
SOLER, Fr. Bernat de	4
SOLERIO (SOLER), Pere de	17, 18
STEPHANI (ESTEVE), Bernat – notary	5
STEPHANI (ESTEVE), Fr. Jaume	4
SUNIERI[I] (SUNYER), Arnau – priest	8, 9, 10
TAIANII (TAYÀ), Fr. Bonanat	4
TARAFÀ, Guillem – canon	4
TARAFÀ, Guillem – oficial	1
TAXER, Fr. Berenguer – prior 1346 & 1347	14, 17, 18
TERMINS, (TÈRMENS), Guillem de	1
TORNAVELS, (TORNAVELLS), Berenguer de – archer	2
TORRENTE, (TORRENT), Fr. Bonanat de	4
TORRENTS, Pere de	4
TREPAT, Bernat – tailor	4, 5
TREPAT, Jaume – notary	12
TRUYARS, (TRULLÀS), Mateu de	4
TURELL, Bernat – batlle, Barcelona	20
TURRICELLA, (TORRELLA), Pere – notary	3, 6, 8
TURRIELLA, (Torrella), Fr. Guillem	4
ULMO (OLM), Llorens de	4

<i>Name</i>	<i>Doc.</i>
VALLO (VALL), Mateu de – notary	16
VENDRELL, Ramon – scribe & notary	13, 14, 16, 17, 18
VILLAFRANCHA (VILAFRANCA), Bartomeu de	12
VILLARUBIA (VILAROIG), Bernat de – notary	9, 13, 14, 15
VILLARUBIA (VILAROIG), Bernat Guillem de – notary	14, 15, 16
XAMINS, Jaspert (See also Examins)	9